

Skrundoje išmontuojama radarų stotis

Ryga, balandžio 9 d. (LR) — Šiuo metu Latvijoje išmontuojama buvusi Sovietų Sąjungos radarų stotis Skrundoje. Apie šį darbą „Lietuvos ryte“ specialiai iš Rygos rašydama Valdis Girgenso praneša, kad pernai metų rugpjūčio 12 d. Latvijos vyriausybė Skrundo radarų stoties išmontavimo darbus patikėjo JAV kompanijai „Controlled Demolition Incorporated“. Kontrakto vertė — apie 6,2 milijonai dolerių. „Šio kontrakto sąlygos nėra palankios Latvijai, bet dabar neįmanoma nieko pakeisti, nes tokį pasirašė ankstesnė vyriausybė“, žurnalistams pasakė aplinkos ir regioninio vystymo ministras Juris Iesalnieks. Ministras pareiškė, jog šiuo metu yra pasirašytas aktas, kuriame akcentuojami amerikiečių darbo taisyklių pažeidimai. „Nesinori iš anksto aštrinti santykių. Mums svarbiausia sulaukti pažadėto rezultato — rugsėjo pabaigoje Skrundo radarų stoties vietoje turi būti pasėta žolė“, pažymėjo ministras.

Kovo pabaigoje į objektą buvo atvežtas Anglijoje pagamintas keliamasis kranas, pagėgiantis pakelti net 100 tonų krovinį. Čia visi darbai mechanizuoti, todėl Skrundo radarų stoties išmontavimo darbuose dalyvauja tik 53 vietiniai gyventojai. Pagalbinis darbininkas gauna net 100 latų per mėnesį. Teritoriją saugo 30 Kuldigos savanorių. Aplinkinių kaimų gyventojai mano, jog dauguma išmontuotų statybinių medžiagų galėtų būti pritaikytos jų ūkyje. Latvijos vyriausybės ir JAV firmos „Controlled Demolition Incorporated“ pasirašytoje sutartyje numatyta, jog po išmontavimo likusios statybinės medžiagos priklauso amerikiečiams.

Tokia sąlyga sutartyje yra Latvijos klaida, mano Rankių valsčiaus seniūnas Andris Sadovskis. „Juodieji metalai pasaulio rinkoje brangūs. Kitais amerikiečiams neapsimokėtų jų gabenti iš Latvijos. Kai mes, vietiniai gyventojai, nuvažiuojame į objektą, tai siūlomos

tiktai lengvosios metalo frakcijos — stogo skarda. Skardą neapsimoka vežti į Liepojos metalurgą perlydyti“, pasakė A. Sadovskis.

Statybinių medžiagų atliekos užkasamos 1,5 m gylyje. Duobės kasamos taip, kad nesiektų gruntinių vandenių. Ten dirbantieji sako, jog šio reikalavimo laikomasi griežtai. Po to ant viršaus užberiamas dar 1,5 metro storio žvyro sluoksnis. Kad aplinkai nebūtų padaryta didelė žala — asbesto gabalai pakuojami į polietilenuis maišus.

Nurodytoje teritorijoje po kelių savaitų gali pritrūkti vietos statybiniams atliekoms. „Ir tada prasidės konfliktai“, sako Andris Sadovskis. „Siūlome netoliese įrengti naują savartyną. Jeigu teršia, tai tegul vienoje vietoje. Už tai turi būti sumokėta valstiui. Jeigu ne — dekit kur nori!“ Valsčius prašo 30,000 latų naujam savartynui įrengti, o kompensacija turi būti 9,500 latų.

„Didysis sprogimas“ turės įvykti gegužės 4 dieną. Iš neoficialių šaltinių sužinota, jog sprogdinimo mechanizmą tą dieną įjungs premjeras Maris Gailis. Latvijos užsienio reikalų ministras Valdis Birkavs „didžiojo sprogimo“ metu pasiūlė surengti roko koncertą. Latvijos nacionalinės televizijos specialistai pradeda domėtis, kur galima būtų pastatyti kameras ir kitą techniką, kad visi Latvijos gyventojai galėtų stebėti sovietinės okupacijos laikų pabaiss galą.

JAV firmos CDI darbų vadovas A. Rawlings pranešė, jog žiūrovai galės stebėti sprogimą iš 200-300 metrų atstumo. „Jeigu reikėtų sprogdinti namų miesto centre, tai sprogimas būtų suplanuotas taip, kad nenukentėtų aplinkiniai namai“, pažymėjo A. Rawlings. CDI turi daug patirties griauvant įvairius pastatus. Latvija yra jau trečia šalis Europoje, kurioje firma dirba. Buvo užsakymų Anglijoje ir Vokietijoje. Kompanijos darbu klientai nesiskundžia.

Čečėnijoje dingio JAV labdaros ekspertas

Vašingtonas, balandžio 18 d. (NYT) — Amerikietis katastrofinių nelaimių pagalbos teikimo ekspertas ir penki jį lydėję rusai dingio Čečėnijoje, rašo Steven Greenhouse „The New York Times“ dienraštyje. Amerikietis — Frederick Cuny — yra koordinavęs pagalbos teikimo projektus Biafroje, Bosnijoje, Etiopijoje ir Somalijoje. Paskutinė žinia iš jo Čečėnijoje gauta prieš devynias dienas.

New Yorke esantis Soros Fondas jį pasamdė, kad jis vadovautų Čečėnijoje vykdomam projektui, teikiančiam pagalbą ir pabėgėliams nuo rusų puolimo, ir Čečėnijos sostinėje Grozne pasilikusiems žmonėms. Bijoma, kad rusai jį paėmė nelaisvėn, ar kad jis sužeistas ar net užmuštas, bet rusai tai paneigia.

JAV Valstybės departamento atstovė Anne Johnson, sako, kad Amerikos ambasada Maskvoje pakartotinai teiravosi Rusijos Užsienio reikalų, Vidaus reikalų ir Katastrofinių nelaimių ministerijose. Rusijos Gynybos ministerijoje teiravosi ir JAV Pentagono pareigūnai, bet rusai

sako, nežina, kur Frederick Cuny yra.

F. Cuny artimas draugas Morton Abramowitz, kuris yra Carnegie Tarptautinės Taikos fondo pirmininkas sakė, kad F. Cuny keliavo Čečėnijoje su keturiais žmonėmis: vertėju, dviem gydytojais ir kitais pagalbos teikimo ekspertais. Nuo balandžio 9 d. negauta žinių iš nei vieno šios grupės nario. Tai didina įtarimą, kad visa grupė paimta nelaisvėn. Jos nariai palaikė reguliarų ryšį su Soros Fondo pareigūnais Maskvoje, naudodamiesi satelitiniu telefonu.

Frederick Cuny, kurio pirmoji kelionė Čečėnijoje buvo vasario mėnesį, balandžio 9 d. „New York Review of Books“ žurnale parašė itin neigiamą straipsnį apie keturis mėnesius besitęsiančią Rusijos invaziją Čečėnijoje. Jis rašė, kad čečėnai gudrumu laimi prieš rusus, kad invazija padarė daug nemalonių Rusijos karinei vadovybei ir kad daugelis rusų kareivių užmuštų žmonių buvo Grozne lietuvių rusai senukai, kurie, neturėdami giminių kaime, kaip čečė-

Antradienį Maskvoje darbuotojai iš sunkvežimio iškėlė maršalo Georgij Žukov statulą, atvežtą iš St. Peterburgo. G. Žukov, kuris vadovavo Stalingrado gynybai prieš vokiečius, ir Berlyno puolimui II Pasaulinio karo pabaigoje, statula bus pastatyta Maskvos miesto centre, minint Antro Pasaulinio karo pabaigos 50-ąsias metines.

Aštrėja nesutarimas tarp Baltarusijos parlamento ir prezidento

Vilnius, balandžio 13 d. (LA) — Baltarusijos sostinėje Minske balandžio 12 d. rytą policija užblokavo Baltarusijos parlamento — Aukščiausiosios Tarybos priegais, nes buvo pranešta, kad praėjusią naktį apie 200 kaukėtų užpuolikų vėzdais sumušė opozicijos deputatus.

Kaip rašo „Lietuvos aidas“, parlamento opozicijos koordinatorius Sergej Naumčik Prancūzijos žinių agentūros AFP korespondentui pasakė, kad tuoj po vidurnakčio maskuojamos spalvos drabužiais apsirėngę žmonės įsiveržė į parlamento pastatą ir užpuolė 18 Baltarusijos Liaudies Fronto frakcijai priklausančių parlamento narių. Jie buvo pasilikę parlamente protestuoti prieš prezidento Aleksandr Lukašenko pasiūlymą surengti referendumą dėl parlamento paleidimo. Naumčik tvirtino, kad užpuolikai veikė prezidento nurodymu ir išvarė deputatus iš pastato.

Išvarytieji deputatai perspėjo apie šalies gresiančią diktatūrą. „Šiandien atvirai įtvirtinama autoritarinė fašistinė valstybė“, pareiškė Baltarusijos Liaudies Fronto vicepirmininkas Valentin Golubev spaudos konferencijoje. Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Mečislav Grib pareiškė: „Baltarusija dar niekada nebuvo taip arti pilietinio karo“.

nai, negalėjo iš sostinės pabėgti. Straipsnis buvo pavadintas „Čečėnijos žudymas“.

Soros Fondo pirmininkas Aryeh Neier sakė, kad F. Cuny uždavinys buvo prižiūrėti, kad pagalba būtų lygiateisiškai teikiama ir čečėnams, ir rusams. Vienas jo pradėtų projektų buvo ligoninė Čečėnijos pabėgėliams kaimyninėje Ingušetijoje. Jis taip pat rūpinosi Grozne įkurti mikrobu tyrimo laboratoriją, kuri su JAV Užkrečiamųjų Ligų Kontrolės Centro pagalba padėtų išvengti choleros epidemijos. Per Soros Fondą jis taip pat rūpinosi, kad sugrįžtantieji iš savo namų Grozne gautų irankių komplektelius apgriautiems namams taisyti. Be to, jis rūpinosi, kad Grozne gyventojams, kurių didžioji dauguma yra rusai, būtų atstatytas vandens tiekimas. Frederick Cuny panašius projektus vykdė daugiau kaip 30-ye šalių, imtinai ir Sarajeve, Bosnijoje.

Operacija buvo surengta po to, kai į policiją paskambino anonimas ir pranešė, kad pastatas užminuotas. Tačiau, pasak Golubev, Baltarusijos generalinis prokuroras Vasilij Šalodovov prokuratūros kolegijos posėdyje pranešė, kad anonimas skambino Vidaus reikalų ministerijos vietiniu telefonu įslaptintu numeriu. Golubev taip pat teigė, kad operacijoje dalyvavo Rusijos specialiųjų tarnybų darbuotojai.

Baltarusijos Liaudies Fronto pirmininkas Zenon Pozniak pasakė, kad įvykiai šalyje klostosi pagal klasikinį Lotynų Amerikos diktatūros įtvirtinimo planą. Deputatai sakė, kad užpuolikai buvo su dujokaukėmis, turėjo automatų, kulksvaidsius. Tai, jų nuomone, įrodo, jog buvo ruošiamasi pulti dujomis.

Parlamento opozicijos nariai toliau badauja, tačiau dabar jie protestuoja prieš fašizmo apraiškas šalyje. Baltarusijos pro-

kuratūra dėl šio įvykio nutarė iškelti baudžiamąją bylą.

Balandžio 12 d. rytą parlamentas buvo apsuptas, o posėdis, numatytas pradėti 9:30 val., buvo atidėtas iki vidurdienio. Prie pastato susirinko apie šimtas piketuotojų.

Jau kelios savaitės parlamentas nesutaria su prezidentu. Aleksandras Lukašenko teigia, kad deputatai, piktnaudžiaudami savo mandatais, nusprendė surengti parlamento rinkimus gegužės 14 d., kai jų kadencija, trukusi penkerius metus, baigėsi kovo pradžioje.

Tačiau jo pastangoms priversti parlamentą paskelbti referendumą, kuriame būtų išskelbtas klausimas, ar prezidentas gali paleisti parlamentą, jeigu šis „pažeidžia Konstituciją“, smarkiai pasipriešino deputatai. Jie netgi paskelbė bado streiką. Prezidentas ir tai atsakė grasinimu suspenduoti parlamento įgaliojimus.

Pernai liepos mėnesį Aleksandr Lukašenko buvo išrinktas Baltarusijos prezidentu 80% rinkėjų balsų dėl savo populiarinės kampanijos prieš korupciją ir prorusišką pažiūrą.

Californijoje veikia Rytų Europos Tautų Komitetas

Čikaga, balandžio 19 d. — Amerikos Lietuvių Taryba praneša, kad Californijoje veikia Rytų Europos Tautų Komitetas, kuris rūpinasi tų kraštų politiniais reikalais, ypač jų saugumu. Prie šio komiteto prisijungė ir amerikiečių kinų organizacijų atstovai.

Komitete dalyvaujančių narių sutarimu, svarbiausia yra laikoma veikla, stengiantis

užtikrinti Rytų ir Vidurio Europos valstybių saugumą nuo politinio ir karinio spaudimo iš užsienio ir nuo galimos invazijos. Taip pat žiūrima, kad ten būtų vykdomos ekonominės reformos, kad žmogaus teisės būtų gerbiamos pagal Jungtinių Tautų Chartos 51-ąjį straipsnį ir kad būtų laikomasi laisvo tautų apsisprendimo principo, jei tie kraštai nori sudaryti sąjungas savo tarpe. Tuose kraštuose negali būti užtikrintos jokios politinės ir ekonominės reformos, jei nebus politinio ir karinio saugumo garantijų.

Šiam Rytų ir Vidurio Europos regionui priklauso Albanija, Bosnija, Bulgarija, Čekija, Estija, Gudija, Kroatija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Makedonija, Slovakija, Slovėnija, Rumunija, Ukraina ir dar buvusios Jugoslavijos kraštai.

Sis komitetas labai stipriai pasisako už nepriklausomą ir saugią Ukrainą, ir pažymi, jog šiuo metu NATO Partnerystės Vardan Taikos dar negarantuoja minėtiems kraštams saugumo invazijos atveju. Komitetas siekia, kad tie kraštai būtų priimti į NATO tikraisiais nariais. Taip pat pasisako, už Karaliaučiaus srities demili-

tarizavimą, nes karinės bazės vos kelios mylios nuo Lietuvos ir Lenkijos sienų kelia grėsmę ir kitiems kraštams.

Vasario 4 d. konferencijoje buvo svarstomi kiti klausimai ir pasisakyta, jog tebeegzistuoja „komunistinis palikimas“. Rytų Europos Tautų Komitetas apie tai pasiūlė memorandumą JAV prezidentui Bill Clinton. Amerikos Lietuvių Tarybą jame atstovauja inž. Vytautas Šliūpas.

Su Rusijos ambasadorium kalbėtasi ir apie malūnsparnių incidentą

Vilnius, balandžio 12 d. (LR) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas balandžio 11 d. atskirai priėmė Prancūzijos ir Rusijos ambasadorius Lietuvoje Philippe Suremain ir Nikolaj Obertyšev ir jiems perdavė laiškus, adresuotus prezidentams Francois Mitterrand ir Boris Jelcin.

Kaip rašo Ramunė Sakalauskaitė ir Edmundas Ganusauskas „Lietuvos ryte“, laiškuose Lietuvos prezidentas informavo apie atsakymą dalyvauti Antrojo Pasaulinio karo metinių minėjimuose Paryžiuje ir Maskvoje bei motyvavo tokį sprendimą. Renginiuose Paryžiuje Lietuvai atstovaus užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, apie atstovavimą Maskvoje, anot N. Obertyšev, oficialiuose susitikimuose nekalbėta.

„Labai norėtume poną A. Brazauską matyti Maskvoje ir būčiau neteisis, jeigu sakyčiau kitai. Jis, kaip valstybės vadovas, yra atsakingas ne tik už Lietuvos ir Rusijos santykius, bet ir už padėtį šalyje“, pasakė Rusijos ambasadorius po susitikimo su prezidentu. Jis išreiškė įsitikinimą, jog prieš nusprendžiant vykti į Maskvą, Lietuvos vadovas pasvėrė visus „prieš“ ir „už“, atsižvelgė į visas aplinkybes ir priėmė sprendimą, kokį tuo metu reikėjo priimti.

Rusijos ambasadorius sakė, kad „ne diplomato darbas girti ar peikti arba, kitaip sakant, komentuoti valstybės vadovo žingsnius“. Nepaisant to, jog Lietuvos prezidentas negali vykti, Rusijos ambasadorius sakė, kad jo valstybė „darys viską, kad tai neturėtų įtakos besilpėjantiems dvišaliams santykiams“.

N. Obertyšev kalbėjo, jog teigiamos įtakos geriems dvišaliams santykiams turėjo vasario mėnesį įvykęs Lietuvos ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus vizitas į Maskvą. Buvo pabrėžta, kad daug tikimasi iš Rusijos bei Lietuvos premjerų sprendimo įkurti dvišalę vyriausybę komisiją.

Obertyšev nepalankiai atsiliepė apie Estijos prezidentą Lennart Meri, kuris, anot jo, tik gavęs prezidento Jelcino kvietimą dalyvauti Antrojo Pasaulinio karo metinių renginiuose, „pateikė sąlygas, kurias įvykdžius, jis atvyktų į šiltesnės šalies“.

Paprašytas paaiškinti, kodėl Rusijos prezidentas Boris Jelcin už okupaciją ir aneksiją atsiprašė Lenkijos, Čekijos ir Vengrijos, o Baltijos šalis užmiršo, ambasadorius teigė ne visada gaunant visą informaciją. „Nesu įsitikinęs, kad toks pareiškimas iš viso buvo. Jeigu Lennart Meris sako, jo ir klauskite“, kalbėjo Obertyšev.

Anot ambasadoriaus, su A. Brazausku kalbėta ir apie kovo tarizavimą, nes karinės bazės vos kelios mylios nuo Lietuvos ir Lenkijos sienų kelia grėsmę ir kitiems kraštams.

Vasario 4 d. konferencijoje buvo svarstomi kiti klausimai ir pasisakyta, jog tebeegzistuoja „komunistinis palikimas“. Rytų Europos Tautų Komitetas apie tai pasiūlė memorandumą JAV prezidentui Bill Clinton. Amerikos Lietuvių Tarybą jame atstovauja inž. Vytautas Šliūpas.

29 dieną virš Vilniaus neleistinai žemai skridusius Rusijos malūnsparnius. Buvo priminta, jog praėjusią savaitę Lietuvos užsienio reikalų ministrui Povilui Gylyui buvo įteikta Rusijos nota. „Ten ne viskas taip paprasta, kaip atrodo iš pirmo žvilgsnio ir kaip buvo rašoma. Rusijos pilotai skrido tame aukštyje, kurį nurodė Vilniaus aerodromo dispečeriai“, teigė ambasadorius. Jo žiniomis, tai patvirtina turimi Rusijos pilotų ir Lietuvos pareigūnų pokalbių įrašai.

Prezidentas buvo informuotas, kad „protestą Rusija gali priimti tik iš dalies“. „Tik du iš trijų malūnsparnių pažeidė maršrutą. Pirmasis, vedantis, skrido gerai, kiti du nutolo į dešinę per 2-3 kilometrus ir tuo pažeidė maršrutą“, patikslino N. Obertyšev, kuris pats yra buvęs lakūnas.

Patvirtinęs, kad už maršruto pažeidimą Rusijos pilotai buvo nubausti, ambasadorius sakė, jog tie veiksmai neįvertinti chuliganizmu. Jis pridūrė, jog kai kurie Lietuvos politikai, išspūdami šį įvykį, „bandė įkalti pleišta į dvišalius Lietuvos ir Rusijos santykius“.

Komentuodamas Seimui pateiktą opozicijos rezoliucijos projektą, kuriame siūloma uždrausti Rusijos oro laivų skrydžius ambasadorius teigė, jog reaguojama bus tik tuo atveju, jeigu šis dokumentas bus priimtas.

„Manau, sveikas protas nugaltės“, sakė N. Obertyšev ir pridūrė, jog „kiekvienas veiksmas turi atoveiksmį“. Ambasadorius informavo, kad Rusijos pilotai skrenda tik gavę leidimus, kurie išduodami pranešus prieš savaitę. Beje, anot jo, ne visada Lietuvos pusė duoda teigiamą atsakymą.

Paprašytas pakomentuoti minėtus ambasadoriaus teiginius, Civilinės aviacijos direktijos generalinio direktoriaus pavaduotojas Vladimir Valujev „Lietuvos rytui“ sakė, jog malūnsparniai skrido ne pasklidę kas kur, o grupė. Dar ties Svyriais jie jau buvo 30 kilometrų nukrypę nuo trasos ir skrido labai žemai.

Radarų ekranuose juos pavyko pamatyti tik tada, kai skraidymų vadovas nurodė pakilti į 200 metrų aukštį. Tuo metu, pasak A. Valujevo, jie buvo jau ties Vilniaus aerodromo radijo švyturiu. Be to, Rusijos pilotai kažkodėl nežinojo radijo dažnių ir ryšį užmezgė ne su skraidymų vadovu, kaip turėtų būti, bet su informacijos padalinio specialistais. Kol šie lakūnus bandė nukreipti skraidymų vadovo dispozicijon, dideliu greičiu skridė malūnsparniai atsidūrė patiose miesto priegose.

„Radio įrašą turime ir mes, sakė V. Valujevas, tačiau jame nėra nieko, kas būtų naudinga Rusijos pusei. Pilotai nukrypo nuo trasos. Tai yra akivaizdu, ir nesvarbu, kad ir ką jie kalbėtų“.

KALENDORIUS

Balandžio 20 d.: Velykų ketvirtadienis; Ida, Martynas, Algudė, Mindaugas.

Balandžio 21 d.: Velykų penktadienis; Tiburcijus, Valerijonas, Maksimas, Liudvika, Visvaldas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

KELIONĖ Į WORLD
MEDICAL RELIEF
CENTER

Detroito „Žiburio“ lituanistinės mokyklos septinto skyriaus mokiniai ir kursantų klasės studentai šeštadienį, vasario 11 d., vyko į Detroito mieste esantį World Medical Relief centrą. Studentai ir mokytojas padėjo ruošti siuntinius kraštams, neturintiems vaistų ir jų ligoninėms reikalingų reikmenų.

Atvykusius, mus pasitiko organizatoriai. Jie papasakojo mums šios organizacijos istoriją ir apie jos pastatą. Pastatas yra senas sandėlys. Jame buvo labai šalta, bet pradėję dirbti visi sušilome.

Vaistai ir įrankiai buvo sumaišyti. Mano darbas buvo išskirti tuos vaistus. Nebuvo labai sunku, tik šis darbas ilgai truko, nes reikėjo didelio atidumo. Kiti studentai viską krovė į didžiules dėzes.

Darbą pabaigus, organizatoriai mums padėjo. Buvo gera savijauta, kad padėjome kitiems.

Audra Lapšytė

adresuojant: Aid to Lithuania, Inc., c/o Robert S. Boris, 4457 Fairway Ct., Waterford, MI 48328. Tel. 810-682-0098.

Regina Juškaitė

„DAINAVOS“ ANSAMBLIO
KONCERTAS

„Dainavos“ choras Detroito koncertuos sekmadienį, balandžio 30 dieną, 12:30 val. po pietų, Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Koncertą rengia Lietuvos Dukterys. Prieš koncertą bus kavutė, o po koncerto – vaishes. Bilietų kaina 20 dol. Bilietus išigyntieji iki balandžio 30 dienos, gaus nuolaidą. Bilietai gaunami pas rengejas prie Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos bažnyčių.

SAVICKŲ 50 METŲ
VEDYBŲ SUKAKTIS

Povilas ir Onutė Savickai š.m. balandžio 21 d. minės savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Balandžio 16 d. Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius aukojė jų vedybų 50 metų sukaktį paminėti Mišias, palaikymo ir pasveikimo suaktuviniukus. Povilui ir Onutei Savickams linkime ilgiausių metų.

VISUOTINIS
PARAPIJIETIŲ
SUSIRINKIMAS

Dievo Apvaizdos parapijos visuotinis parapijiečių susirinkimas sekmadienį, gegužės 7 d., 12 val. vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre, 25335 W. Nine Mile Road, Southfield, Michigan. Dievo Apvaizdos parapijos tarybai pirmininkauja Andrius Butkūnas. Parapijos klebonas yra kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Aukos Lietuvos Katalikų Religinei Šalpai Dievo Apvaizdos bažnyčioje bus renkamos š.m. balandžio 23 d.

PAREMKIME ŠV. ANTANO
PARAPIJOS LEIDINĮ

Šv. Antano parapijos 75 metų veiklos leidinį redaguoja žurn. Stasys Garliauskas. Leidinį spausdina „Draugo“ spaustuvė Čikagoje. Leidinio išlaidoms padengti balandžio 23 dieną padaroma rinkliava Šv. Antano bažnyčioje. Buvusieji Šv. Antano parapijos parapijiečiai, norintieji prisidėti prie leidinio išlaidų padengimo, gali siųsti aukas Šv. Antano klebonijai, 1750 – 25th St., Detroit, MI 48216.

A.A. EUGENIJUS RUKAS

Eugenijus J. Rukas, 48 m. amžiaus, mirė balandžio 12 dieną. Paliko žmona Christine Lepo Rukas, dukra Erika, mama Ona Rutkauskienė. Laidotuvių apeigos įvyko š.m. balandžio 15 d. Rochester, Michigan.

Kun. Kestutis Trimakas, Dievo Apvaizdos parapijoje, Detroito, pravedęs priešvėlykines rekolekcijas, dalyvavo ir Kultūros centro suuoštame visuomenės supažindinime su ju naujausiomis knygomis „Dėsnys gyvenimo iliustracijos“ ir „Dvylika atsiliepiimų į Dievo meilę“.

Nuotr. Jono Urbono

Detroito „Žiburio“ lituanistinės mokyklos mokiniai World Medical Relief centre talkinę vaistų siuntų paruošime.

LAUKIAME DAINAVIEČIŲ

Nereikės Detroito apylinkės lietuviams vykti Čikagone pagerbti iškilias Amerikos lietuvių meno ansamblio „Dainava“, jo 50-ties metų sukaktį minint. Keturiadesimt aštuoni dainavičiai atvyksta pas mus su (kiek įmanoma) ta pačia suaktuvine programa.

Koncertas vyks š.m. balandžio 30 d., tuojau po šv. Mišių Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Kavutė, programa, vaishes po koncerto, kad vaišių metu galėtume pabendrauti su čikagiečiais. Auka tik 20 dol. asmeniui, įskaitant koncertą, vaishes ir atgaiva.

Detroito Lietuvos Dukterys ruošia šį neeilinį koncertą, kad pasidžiaugtume Amerikoje puoselėjama tautine kultūra ir paremtume Lietuvos Dukterį draugijos veiklą, kviečiant gydymui iš Lietuvos vaikus, o jų sąrašas ilga. Visas pelnas skiriamas šiam tikslui; bus priimamos ir aukos. Visi maloniai kviečiami ir laukiami!

MERGAITĖ IŠ TELSIŲ

Edita Zajančiauskaitė, 7 m. amžiaus, gimusi ir auganti Žemaitijos sostoje, š.m. vasario 28 d. Detroito Metropolitan aerodrome buvo sutikta Detroito Lietuvos Dukterų ir Healing the Children organizacijų atstovai. Ją iš Lietuvos atlydėjo dr. Henrikas Sakalinskas. Ji apgyvendinta David ir JoAnn Newmeyer šeimoje, auginančioje dvi Editos amžiaus dukrytes, Toledo, Ohio. David yra silpno regėjimo vaikų pedagogas, du kartus lankėsi Lietuvoje su ALDRE programos delegacija ir dirbo Lietuvos Akluju draugijoje.

Savaitę po atvykimo Edita pradėjo lankyti Christ The King katalikų parapijos mokyklą. Kovo 18 d. St. Vincent ligoninėje dr. Robert Huss padarė jai vienos akutės operaciją (niekada neoperuojamos tuo pačiu metu abi akys), kad atgautų regėjimą. Tenka linkėti, kad editai sugytų be komplikacijų. Editai Amerikoje teks išbūti 3 mėnesius.

Detroito Lietuvos Dukterų draugijos valdyba žavisi Juozo Kojelio, CA, rūpesčiu Edita. Jis 1994 m. vasarą lankydamiis su gimtoje Žemaitijoje, jam nepažįstamos jaunos motinos

buvo prašomas padėti Editai. J. Kojelis grįžęs Californijon neužmiršo motinos prašymo ir Editos. Ieškojo pagalbos Californijoje ir Čikagoje. Pagaliau, jau rudenio, kreipėsi į Detroito L. D. d-jos valdybą, artimai bendradarbiaujančia su ALDRE programa ir Healing the Children. HTC, Mary Waring pastango, išplėte savo veiklą ir į Ohio. Editos atvejis sulaukė daug dėmesio Toledo televizijos 2-jame kanale.

j. p.

WORCESTER, MA

A.A. JURGIS STATKUS

Kovo 22 d. savo namuose amžinu miegu užmigo Jurgis Statkus, 68 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje. 1944 m. vasarą karo audra jį atbloškė į Vokietiją, kurioje sulaukė karo pabaigos ir dar keletą metų gyveno karui pasibaigus.

Pradėjus įvairioms Anglijos bendrovėms verbuti iš Vokietijos jaunus vyrus darbams į Angliją, išvyko ir Jurgis Statkus. Ten susitiko ir lietuviai mergaičių atvykusiu darbams. Iš jų tarpo jis išsirinko Salomėja Milerytė ir dvi jaunos ymalonios širdys susijungė bendram gyvenimui, nors jų džiaugsmu neteko dalintis nei Jurgio Statkaus, nei Salomėjos Milerytės tėvams.

1955 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Worcesteryje. Išaugino skautišką šeimą: dvi dukteris ir sūnų. Priklausė Lietuvių Labdaros draugijai ir Lietuvių klubui.

A. A. Jurgio Statkaus kūnas buvo pašarvotas Jono Kazlausko laidotuvių namuose. Kovo 25 d. pervežtas į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią. Po gedulinę pamaldų amžinam poilsiui nulydėtas į Notr Dame kapines. Prieš kovo duobės paskutinį religinį patarnavimą atliko šv. Mišias aukojęs parapijos vikaras kun. Antanas Nockūnas, MIC. Palaidotas šalia žmonos, a.a. Salomės Stakienės, mirusios 1981 metais. Statkų šeima visus laidotuvių dalyvius pakvietė polaidotuviniams pietums į Maironio Parką.

Nulūde liko: dukterys Birutė Mange, Danutė Pellrin ir sūnus Jonas Statkus su šeima. Šeši vaikaičiai ir daug giminių Lietuvoje.

MIRĖ
MAGDUTĖ BALTRUŠAITĖ

Balandžio 1 d. Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos arki-vyskupo Jurgio Matulaičio senelių slaugos namuose mirė Magdūtė Baltrušaitė, 92 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Suvalkijos lygumų dukra, kuri savo gyvenimą praleido tarnaudama kitiems. 1944 m. vasarą antrą kartą komunistinės Rusijos raudonajai armijai grįžtant į Lietuvą ir viską naikinant, Magdūtė su savo menku turteliu – mažu drabužių rūšelių atėję – mūsų namus, nes buvome kaimynai su ūkininku, pas kurį ji dirbo. Ją priglaudėme. Netru-

kus Vokietijos Wermachto kariai išvarė mus iš namų ir kartu su Magdute, kupinomis skausmo širdimis, iškeliauvome į nežinią, palikdami brangią Tėvynę paskendusi gaisrų pašvaistėse, ašarose ir kraujuje. Kartu pergyvenome karą ir keletą metų po karo Vokietijoje, pabėgėlių stovyklose. Pati būdama vargšė atjautė ir kitus, ypač vienišus vyrus, gyvenusius stovyklose. Ji su jais dalinosi kukliu maisto davinu ir, kaip motina, rūpinosi, kad jų drabužiai būtų švarūs, nesuplyšė.

1949 m. prasidėjo didžioji emigracijos banga į užjūrio kraštus; žmonių stovyklose pradėjo mažėti. Nulūde ir susirūpino savo likimu Magdute sakydama, kur dabar dingsiu, „mano visi vyrai“ išvažiavo. Nemoku nei rašyti, nei skaityti. Vyrai prizadėjo jos neužmiršti ir atsiti iš užjūrio siuntinukų. Keli tai padarė. Dievas už jos gerus darbus neapleido.

1950 m. Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos seselių dėka, ypač seselės Alojzos, Magdūtė atvyko į JAV. Dirbo pas Marijonas Marianapolje, minėtų seselių vadovaujamoje virtuvėje. Veliau persikėlė į Worcesterį, kur gavo darbą Šv. Vincento ligoninės skalbykloje. Ten dirbo iki pasitraukimo poilsiu.

Ne tik priklausė Šv. Kazimiero parapijai, bet buvo ulio jos rėmėja. Aukomis rėmė Lietuvos laisvinimo darbus, visą lietuvišką veiklą, vienuolynus. Ypač dėliu įnašu prisidėjo prie Jėzuitų statomo Jaunimo centro Čikagoje. Rėmė jaunimą, jų tarpe ir

Magdūtė Baltrušaitė su augintiniu Arūneliu 1948 m. Vokietijoje

studentą Hermaną Šulcą, studijuojantį Lietuvių kolegijoje, Italijoje, ir Kristui pakvietus jį į savo vynuogyną, mokėjo už jį studijas, iki jis buvo išventintas ne tik kuniga, bet kunigu vienuoliu, SDB. Jaunasis kunigas Hermanas Šulcas atvyko į JAV susitikti ir padėkoti tai tyliai, nepažįstamai, ištikimai ir uoliai jo rėmėjai Magdutei. O, kaip ji susijaudino ir verkė iš džiaugsmo prieš savo akis išvydusi jauną, gražiai uaugusį, jos globotinį kun. Hermaną Šulcą, SDB. Iš to džiaugsmo suruošė Worcesteryje jam gražiausias primicias, pati apmokėdama jų išlaidas.

Po daugelio darbo metų Magdūtė pavargė ir pasitraukė poilsiu. Ją pradėjo varginti įvairūs sveikatos negalavimai. 1987 m. seselės ją priglaudė jų vadovaujamoje senelių arki-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesuūnčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokesti, pažymima, iki kada yra užimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$65.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur	\$110.00	\$80.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pri-siūnčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesuūduotų straipsnių nesauūo. Prašome siūnčiant pasilikti kopiją.

Jurgio Matulaičio slaugos namuose, kuriuose ir mirė.

A. A. Magdutės Baltrušaitės kūnas buvo parvežtas į Worcesterį ir pašarvotas Rice laidotuvių namuose. Balandžio 3 d. atvežtas į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią ir po gedulinę šv. Mišių, kurias už jos sielą aukojė parapijos vikaras kun. Antanas Nockūnas, MIC, amžinam poilsiui nulydėta į Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos „Dangaus vartų“ kapines, Putname.

A. A. Magdutės Baltrušaitės brolis gyveno St. Louis mieste ir ją Worcesteryje keletą kartų aplankė. Kiti du broliai Lietuvoje. Juos labai šelpė siuntiniais.

Taip ši kukli, tyli suvalkietė mergina, jokiais diplomais, nedaliais neapdovanota, aukštų mokslų nepasiekusi, turėdama širdyje gilų tikėjimą, Tėvynės Lietuvos ir artimo meilę atliko daug kilnių darbų. Išėkis, miela Magdute, ramybėje po prasingai praleisto gyvenimo šiame pasaulyje. Aukščiausias tesuteikia Tau amžiną džiaugsmą dangaus buveinėje.

J. M.

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-8622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams suvalkytis dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoluciškai punktualiai. Susitarimul (kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. - 7 v. p. antrd. 12.30-3 v. p. p. tretd. uždaryta. ketvd. 1-3 v. p. p. penkt. ir šestd. 9 v. - 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-9989 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDŽAS IR
ISSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gyditoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šest. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609

Valandos pagal susitarimą

Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-934-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDUOS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123

Pirmd. 2 v. p. p. - 7 v. v., antr. 9 v. - 12, ketvd. 12-4 v. p. p., penkt. 12-6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
8132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGADUŠAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1. nylija į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo
nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532

Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
8132 S. Kedzie

Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.

Šestd. pagal susitarimą

Vizitai apmokami Medicare

Kabineto tel. (312) 778-2880

Namų 708-448-5545

Priklauso Holy Cross ir

Patos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai

5165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBAS, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

RINKIMAI, ŽVELGIANT IŠ TOLUMOS

JONAS DAUGĖLA

Neįvykus referendumo balsavimams, nesugebėjus demokratiškai rinkimais išrinkti Kaišiadorių rajone Seimo narį, pagaliau vis dėlto įvyko savi-valdybių rinkimai. Nėra pagrindo abejoti, kad šie rinkimai išlaikė visus laisvų demokratiškų rinkimų reikalavimus. Mūsų tautai buvo sudarytos sąlygos dar kartą pareikšti savo politinę valią. Tad turbūt pats laikas pasverti šių rinkimų pasekmes ir padaryti atitinkamas išvadas ateičiai.

Pirmiausia mus ne tik tebeina, bet ir piktnaiviai toks mūsų tautiečių Lietuvoje abejingumas. Prie balsavimo urnų neatėjo net pusė turinčių teisę balsuoti piliečių (49%). Šia proga malonu prisiminti, kad 1922 m., renkant Steigiamąjį Seimą, rinkimuose dalyvavo per 90% gyventojų. Ir tada turėjome teisę visam pasauliui pareikšti, kad mūsų istorinė tauta, iškenčijusi šimtmetį vergijos, yra visiškai politiniai subrendusi ir sugeba pati savo jėgomis kurti savo valstybinį gyvenimą.

Pusšimti bolševikinės vergijos metų lietuviai nekantariai laukė tos dienos, kada vėl galės laisvai eiti į rinkimines būstines. Bet kur gi pasidėjo tie laisvų rinkimų ilgesio išskandinti mūsų vienišiniai? Savivaldybių rinkimai sudaro pagrindą abejoti šiandieniniu mūsų tautos politiniu subrendimu.

Šiuose rinkimuose daugiausia balsų gavo Tėvynės sąjunga ir išrinko 27% visų atstovų. Tuo pačiu tautoje padvelkė nauji politiniai vėjai ir buvo ryškiai parodytas mūsų žmonių nusivylimas dabartine valdžia ir LDDP-ja. Belieka tik tikėti, kad Tėvynės sąjunga sugebės tinkamai išnaudoti šias pasikeitusias tautos nuotaikas.

Rinkimuose dėl 1,488 vietų varžėsi net 18 politinių junginių. Iš jų keturios partijos rinkimuose dalyvavo atskirai ir į jokių bendrų sąrašų su kitomis partijomis nėjo. Ir jos gavo pakankamai balsų, kad išrinktų 72% savivaldybių atstovų. Likusios 12 partijų ir partijų sądarė bendrus kelių partijų sąrašus ir sugebėjo išrinkti tik 28% visų atstovų.

Dar buvo sudaryta keturių partijų (Taut., Dem., Tremtinių ir Nepriklausomybės), „Mažosios Santaros“ koalicija. Bet ir šis bendras junginys sugebėjo praveisti vos 8% atstovų.

Tuo būdu galima daryti išvadą, kad ateityje Lietuvos politiniame gyvenime galės pasireikšti tik tos partijos,

politinę programą (1995.03.29). O šioje programoje yra įrašyti reikalavimai valstybinį gyvenimą tvarkyti demokratiškai pagrindais ir žemės ūkio politikoje puoselėti kooperacijos siekimus.

Sunku įtikėti, kad LDDP būtų sąmoningai atstūmęs kolchozų darbininkus ir paraginusi juos jungtis į kitą partiją. LDDP veikėjams buvo brangus kiekvienas balsas. Bet, jeigu buv. kolchozų darbuotojai liko jau galutinai nusivylę dabartinės valdžios žemės ūkio politika, atsiriboję nuo jų partijos ir įsijungė į kita, tai tektų juos pasveikinti. Nederėtų net ir V. Landsbergiui juos iš anksto pasmerkti ir stengtis juos vėl sugrąžinti atgal į prokoministinę rikiuotę. O, be to, į Valstiečių partiją įsijungė ir nemažai naujųjų smulkų ūkių savininkų bei žemės ūkio pramonės ir prekybos darbuotojų. Tad ir tenka akylai sekti šios partijos veiklą, neskubant su staigiomis išvadomis.

Aplamai šiuos savivaldybių rinkimus galima daugiau vertinti tik kaip generalinę repeticiją būsimiems Seimo ir prezidento rinkimams.

Dabartinėje valstybinėje santvarkoje, šalį valdant LDDP, savivaldybių valdžios didesnio vaidmens valstybiniam gyvenime nevaizduo. 44 rajonai bus sujungti į 10 apskrįčių. Apskričių administracijos pareigūnų skirs savitvarkia. Žinoma, skirs sau ištikimus pareigūnus. Visi žemės tvarkymo, nuosavybių grąžinimo ir kiti teisės klausimai bus tvarkomi iš apskričių pareigūnų valia. O, be to, ir savivaldybių veiklai išlaikyti pinigai bus skiriami tik iš valstybės išdo per apskričių valdytojus.

Tad ir mūsų visoms partijoms, jų vadovams ir kitiems politikams belieka tik padaryti atitinkamas išvadas iš šių rinkimų ir nepakartoti klaidų.

Visų pirma „vadai“ ir „vadukai“ turėtų atsakyti savimeilės jausmų ir siekti galimai didesnės politinių jėgų konsolidacijos. Šie rinkimai tikrai nepateisino susiskaldymo į 20 atskirų politinių junginių. Visos smulkios partijos ir junginiai jų sąrašais maišyti balsuotojus ir žlugdo jų norą iš viso dalyvauti rinkimuose.

Vertinant šiuos rinkimų rezultatus, tenka daryti išvadą, kad ir ateityje mūsų tautos politiniame gyvenime pasireikš tik tos keturios partijos, kurios savivaldybių rinkimuose dalyvavo atskirai ir gavo balsuotojų daugumos ryškų pasitikėjimą. Smulkiųjų partijų pasekėjams nelieka kito kelio, kaip tik įsijungti į vieną iš partijų.

St. Petersburg lietuvių bibliotekoje. Iš k. — LB Krašto v-bos pirm. Regina Narušienė ir bibliotekos vedėja Sofija Salienė.

Nuotr. Vytauto Staškaus

LIETUVOS PREMJERAS LANKYS VENEZUELĄ IR KOLUMBIJĄ

1995 m. paskutinę balandžio mėn. savaitę Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius atvyks į Venezuelą svarbiems pasitarimams ir deryboms energetikos klausimais. Ta pačia proga padarys oficialią vizitą į Kolumbiją, o grįždamas sostinėje Santo Domingo formaliai užmegs diplomatinis santykius tarp Lietuvos ir Dominikos Respublikos.

Premjerą aštuonių dienų kelionėje lydės energetikos ministras Algimantas Stasiukynas, Susisiekimo ministras Jonas Biržiškis, Užsienio reikalų viceministras Albinas Januška, Lietuvos Banko valdytojas Kazimieras Ratkevičius, Termoelektrinės jėgainės direktorius Pranas Noreika, Valstybinės naftos įmonės Klaipėdoje direktorius Martynas Gasiutinas ir premjero įstaigos sekretariato viršininkas Rimantas Menčinskas. Į delegacijos sudėtį įeina ir dr. Vytautas Antanas Dambra, Nepapraštas ir įgaliotasis ambasadorius Venezueloje, specialiuoju misijū ambasadorius Lotynų Amerikoje ir Karibų srityje.

Balandžio 24 d. Lietuvos premjerą priims Venezuelos prezidentas dr. Rafael Caldera, o taip pat užsienio reikalų ministras dr. Miguel Angel Burelli Rivas ir Kongreso pirmininkas dr. Eduardo Gomez Tamayo.

Vizito metu bus išsamūs pasitarimai su Energetikos ir minų ministru „Bitumenes de Orinoco“ (BITOR) vadovybė šiluminės energijos (orimulsijos) parūpinimo klausimu ir pasirašyti atitinkami protokolai. Taip pat abi valstybės sutarė pasirašyti jau paruoštą investicijų skatinimo ir jų apsaugos sutartį, o Istori-

jos akademijoje — kultūrinio bendradarbiavimo sutarties apimtyje — pasirašyti susitarimą artimoje ateityje išleisti Lietuvos istoriją ispanų kalba ir Venezuelos istoriją lietuvių kalba. Premjero Šleževičiaus vizito proga yra numatyta nemažai įvairių priėmimų. Vizito proga numatyta apdovanoti ordinu Caracas gubernatorių dr. Asdrubal Aguiar.

Balandžio 27 d. premjerą ir delegaciją vyks oficialiam vizitui į Bogotą, kur taip pat numatyti išsamūs pasitarimai ekonominiams, finansų ir užsienio prekybos klausimais. Ta proga Bogotos burmistras Antanas Moccus įteiks garbės sveičiui miesto raktus, o Užsienio reikalų ministerijoje numatyta pasirašyti kultūrinio bendradarbiavimo sutartį. Premjerą priims Kolumbijos prezidentas Ernesto Samper Pizano. Vizito metu numatyti pasitarimai terminalo statybos jūros darbu ir jų finansavimo klausimais su prancūzų firma „Bouygues“.

Lietuvos ir Venezuelos vyriausybės teikia svarbą šiam Lietuvos premjero vizitui. Pozityvus ir greitas, jau ir taip užsitęsęs, energetikos klausimų sprendimas yra būtinas Lietuvos ekonominei gerovei plėsti. Nuo pat pradžių Lietuvos ambasada Venezueloje aktyviai talkininkavo Lietuvos vyriausybei energetikos srityje. Dar 1993 m. į Lietuvą buvo atvykusi antroji didumo pasaulyje Venezuelos naftos bendrovės PDVSA delegacija „joint venture“ galimybės iširti. Ten buvo padaryta pradžia ir orimulsijos naudojimui šiluminei energijai gaminti, o eventualiai ir jos eksportui į kaimynines šalis. „Bouygues“ bendrovė pirmąją

pasigirsta ir duslus bombomis prikrautų lėktuvų užesys. Apsikabinę pagalves arba vieni kitus, laukiame naujo puolimo. Dabar krantinčių bombų žvimbys daug garšesnis, sprogimai daug stipresni. Atrodo, kad kiekviena krantinči bomba yra skirta mūsų slėptuvei. Smarkaus sprogimo garsai užkemša ausis; burnos — pilnos smėlio. Nuo sienų išjudintos kalkių dulkės pradeda graužti akis. Slėptuvėje karšta, bet kūną krato drebulys. Į paniką kritusiųjų klyksmai netelpa slėptuvėje. Vieni meldžiasi, kiti keikiasi anti „anglų gangsterių“. Dar kiti tyli, lyg būtų žada praradę.

Staiga bomboms dar krantinč, atsirdo slėptuvės durys ir į vidų įšoka priešgaisrinės apsaugos pareigūnas. Reikiančių balsu liepia visiems vyrams skubėti į kiemą gesinti gaisrą. Vyrai nejudė. Pareigūno rankoje atsiranda pistoletas; vyrai pradeda judėti.

Lauke — žmogaus rankomis sukurtas uraganas. Baisus vėjas, sunku išlaikyti pu-

Danutė Bindokienė

Tik pasiteisinimų netrūksta

Maskva ruošiasi iškilmeis gegužės 9 d., kad kaip galima efektingiau būtų paminėta Antrojo pasaulinio karo pabaiga ir, žinoma, ypač pabrėžiama Sovietų Sąjungos pagalba, igalios Vakarų sąjungininkus galutinai sugniuždyti naciškąją Vokietiją. Tiesiog nuostabu, kaip Sovietų Sąjunga ir Rusija tampa sinonimu, kai tas Jelcinui patogu, arba du visai atskiri vienetai, kai rusams tas naudinga. Tuo tarpu Vakaruose, ypač JAV, tebeverda kontroversija dėl prez. Bill Clinton numatyto dalyvavimo iškilmeis. Nors kritikos balsai garsūs ir priekaištingi, JAV vyriausybė negaili pasiteisinimų ir tvirtinimų, kad būtų netikslu įžeisti „demokratiškos“ Rusijos gyventojus, tiek kentėjusius karo metais, o juo labiau Kremliaus valdovus, turinčius daug problemų krašto viduje ir su „nepaklusniaisiais“ užsienyje.

Atrodo, jog ir Rusija mėgina isitikinti, kiek toli galima „pastumti“ Clintoną ir apskritai Ameriką, kad pagaliau būtų griežtai pasakyta: gana! Šiuo metu „stūmimas“ vyksta dviem frontais. Labai aštrus dyglys amerikiečiams yra visiškai jų protestų dėl Rusijos ketinimo parduoti branduolinius reaktorių Iranui nepaisymas. Parduomas atneštų bilijonų dolerių rusams ir tam tikrą prestižą pakelima Jelcinui — už bilijoną galiama „nupirkti“ daug balsų ir pasitikėjimo. Nepaisymas Vašingtono norų bei perspėjimų suteikia Jelcinui taip pat tam tikrą savo galios vertės pajautimą: Amerika neturi teisės nei jam, nei Rusijai diktuoti užsienio politikos eitimų...

Rusijai agresija prieš Čėčėniją. Atrodo, kad ir JA Valstijose visą šį nemalonų reikalą mėginama „pašluoti po kilimu“. Nors po pernai gruodžio pradžioje pradėto Čėčėnijos puolimo bei ilgai besitęsiančių smurto veiksmy, net nemėgintų slėpti nuo pasaulio akių, Amerikos žiniasklaida rodė gan daug simpatijų čėčė-

varžovų tarpe terminalo statybos projekte jūros darbams atlikti. Taigi Lietuvos vyriausybė stengiasi atsiriboti nuo nepatinkamo partnerio — Rusijos, ieškodama pakaitalų Lotynų Amerikoje. Buvusio Lietuvos užsienio reikalų viceministro Valdemaro Katkaus pareiškimu, Lietuvos

namas, pastaruju metu jau labai retai spaudoje ar televizijos žinių laidoose užsimenamas Čėčėnijos likimas. Nėra abejonės, jog Jelcinas mėgins iki gegužės 9 d. su čėčėnais „susidoroti“, kad aukštiems svečiams iškilmių nuotaikos Maskvoje netemdėtų jokie šešėliai. Jeigu kalnuose Čėčėnijos partizanai (jau dabar vadinami banditais ar kriminaliniu elementu — pagal įprastą sovietiška formulę) ir tebetęs žūtbūtinę kovą su okupantais, ta kova vyks pasauliškai ir per daug pasaulio vadams „akių nebudys“.

Sergej Kovaliovas, Jelcino vyriausybėje tebeįnantis žmogaus teises saugančios įstaigos viršininko pareigas, specialiais laiškais pasistengė priminti prez. Clintonui, Vokietijos kancleriu Helmut Kohl, Prancūzijos prez. Francois Mitterrand bei Anglijos premjerui John Major, kad jų atvykimas į Maskvą gegužės 9 d. suteiktų Rusijos smurto veiksmy Čėčėnijoje pripažinimą. Jeigu jie nesutinka savo vizito atšaukti, tai bent turėtų šia proga griežtai pasmerkti agresiją prieš čėčėnus. Kovaliovas ypač pabrėžė balandžio viduryje rusų atliktus puolimus prieš dvi nedideles vietoves Čėčėnijos vakarinėje dalyje. Tai puolimų metu padaryta daug žmogaus teises pažeidimų, nukreiptų prieš civilius gyventojus. Girti ar narkotikais apsvaiginti rusų kareiviai šaudė beginklius žmones, degino jų namus, plėšė, ką tik galėjo, o rūšius, kuriuose gyventojai slapstėsi nuo fronto veiksmų, buvo mėtomos granatos. Kaip vienas Rusijos parlamento narys išsitarė: „Galima tvirtinti, jog buvo planuojama išžudyti kiek galima daugiau čėčėnų. Jokie giunkloto pasipriešinimo miestuose juk nebuvo“.

Nepaisant akivaizdžių įrodymų, liudijimų, protestų ir žiaurios tikrovės, pasaulio valdovų ausys lieka kurčios, akys — nematančios teisybės. Tik pasiteisinimų jiems niekad netrūksta.

ambasados Venezueloje pastangoms sustiprinta suinteresuotų firmų konkurencija jau yra sutapiusi Lietuvai dešimtis milijonų dolerių nepaisant, kas tuos planus galutinai vykdys. Imant visa tai dėmesin, Lietuvos premjero vizitas į Lotynų Ameriką įgauna naujos reikšmės.

(Baltipress)

HOLOKAUSTAS PELENŲ DIENĄ DRESDENE

VIKTORAS PRIŠČEPIONKA

Nox diabola

1945 m. vasario 13 d. — paskutinė diena prieš Gavėnią. Pavakary Dresdeno vaikai pradeda švesti tradicinį „Faschingsfest“ — Užgavėnių karnavalą. Apsirengę įvairiaspalviais drabužiais, su kaukėmis ant veidų jie vaikštinėja miesto gatvėmis išdarinėdami įvairius pokštus, o Sarasani cirko pastate, sausakimšoje salėje, vyksta specialiai vaikams skirtas spektaklis.

Keletą minučių prieš dešimtą valandą, cirko spektakliui dar nepasibaigus, be jokio įspėjimo (voralarm) užkalkia oro pavojaus sirenos (fliegeralarm). Anglų lėktuvai jau virš miesto. Nespėjus visiems subėgti į slėp-

tuves, užsidega su paraišutais leidžiamos lempos — „kalėdinės eglutės“. Mieste šviesu, kaip dieną. Tik užtrenkus mūsų lagerio metalines slėptuvės duris, pradeda kristi pirmosios bombos. Pirmiausia krinta sprogsmos. Jos krinta ant namų stogų, padegamosioms bomboms atidengdamos lengvai užsidegančią medžiagą: palėpėse storą sluoksnį medžio pjuvenų, peržiūvusius nenaudojamus senus baldus, dėžėse sukrautus nebenešiojamus drabužius, nebeskaitomas knygas.

Per 26 minutes 244-tajam naktiniam skrydžiui pritaikyti keturmotoriai „Lancaster“ bombonešiai ant miesto numeta apie 3,000 padegamųjų ir 400,000 padegamųjų bombų.

Bombų sprogimai ir lėktuvų užesys nutyla. Nedrąsiai slenkame iš slėptuvės laukan. Kai kurie, bombų sprogimo apgluštini ir neturintys jėgų pajudėti, lieka slėptuvėje. Šiaurės vakaruose, miesto centro pusėje, dega namai.

Mūsų lagerys Spitzweg gatvėje, paukščio skrydžiu 4 km nuo miesto centro, nesugriautas. Kiemas pilnas plytelių, lentelių, stiklo šukių, nuo stogo nubyrujusių čerpių. Einame apžiūrėti mūsų gyvenamas patalpas. Tamsiais koridoriais ir laiptinėmis šiaip taip užsirgoliname į antrame aukšte esančią salę — bendrą miegamąjį. Sienos tarp kambarių išvirtusios, pro tušias langų rėmus švilpia šaltas vėjas. Salės lubos igriuvusios, jas parėmė laiko dviaukščiai mediniai miegamieji narai. Patalynės sujauktos. Visiems pasidaro aišku, jog čia jau nebegyvensime. Į slėptuvę nešame pagalves, patalynę, šiltus drabužius. Lyg naujausdami antrą puolimą, pradame gabenti ir įvairius ver-

tus išsaugoti daiktus: kas smuiką, kas puodą virimui, kas pašto ženklų rinkinį.

Senutė vokiečių puolasi šluoti nuo šaligatvio stiko šukes. „Ordnung muss sein“, turi būti tvarka. Šluodama keikia „amerikiečių gangsterius“. Senutė nežino, jog tai anglų darbas. Pasibaigus oro puolimui, už pusės valandos miesto pastatai 4 km plotyje ir 7 km ilgyje skęsta liepsnų jūroje, o mūsų slėptuvėje pradeda gesti išdegoti žvakigalių liepsnelė. Tamsoje baisu.

Lagerio seniūnas Jurgis Janušaitis ir Kostas Repšys, buvę Lietuvos paštininkai, nutaria mąsti, kaip išlikti. Jie keliauja į miesto galą, kur yra mūsų darbovietė, Paketpostamt 7. Jie viliasi rasti naują pastatus nesugriautus ir tenai gauti žvakių mūsų slėptuvės apšvietimui. Sėdime tamsoje ir laukiame žvakių.

Taip mums belaukiant, keletą minučių po pirmos valandos nakties vėl užkalkia oro pavojaus sirenos, dabar jau užkimusiais balsais. Netrukus

pasigirsta ir duslus bombomis prikrautų lėktuvų užesys. Apsikabinę pagalves arba vieni kitus, laukiame naujo puolimo. Dabar krantinčių bombų žvimbys daug garšesnis, sprogimai daug stipresni. Atrodo, kad kiekviena krantinči bomba yra skirta mūsų slėptuvei. Smarkaus sprogimo garsai užkemša ausis; burnos — pilnos smėlio. Nuo sienų išjudintos kalkių dulkės pradeda graužti akis. Slėptuvėje karšta, bet kūną krato drebulys. Į paniką kritusiųjų klyksmai netelpa slėptuvėje. Vieni meldžiasi, kiti keikiasi anti „anglų gangsterių“. Dar kiti tyli, lyg būtų žada praradę.

Staiga bomboms dar krantinč, atsirdo slėptuvės durys ir į vidų įšoka priešgaisrinės apsaugos pareigūnas. Reikiančių balsu liepia visiems vyrams skubėti į kiemą gesinti gaisrą. Vyrai nejudė. Pareigūno rankoje atsiranda pistoletas; vyrai pradeda judėti.

Lauke — žmogaus rankomis sukurtas uraganas. Baisus vėjas, sunku išlaikyti pu-

slausvyra. Ore skraido ne tik kibirkštys, bet ir didesni nuodėguliai. Sūkurių pagalves, prieš akis lėtai „praplaukia“ kelių metrų ilgio rasto gabalas. Kitoje gatvės pusėje — smarkiai įsi- liepsnojusi mėsinė-skerdykla. Iš jos tvarto išleisti galvijai — mūsų lagerio kieme. Raguoti galvijai, lyg jauni kaciukai, glaudžiasi prie žmonių. Mes ju gūsti negalime, nes turime gesinti jų skerdyklą.

Vandentiekiui neveikiant, gaisrą bandome gesinti vandens kibirais. Aplink mus sprogina padegamosios bombos. Po keiliolikos minučių iš skerdyklos lieka tik pamatai ir krūva bebaigiančių degti rastų.

Nors bombų sprogimai ir lėktuvų užesys palaiapsniui nutyla, nėra jokio oro pavojaus atšaukimo signalo. Sirenos kapituliavo. Sėdime tamsioje slėptuvėje, nes nežinome kada anglai vėl atskris.

Per 32 minutes 529 „Lancaster“ bombonešiai ant degančio miesto numeta apie 4,500

sprogstamųjų ir 170,000 padegamųjų bombų. Nuo mūsų į šiaurę ir į vakarus — akis tendanti vientisa ugnies siena. Aukštai į dangų kylantys dūmai liepsnų apšviesti, oranžiniai raudoni.

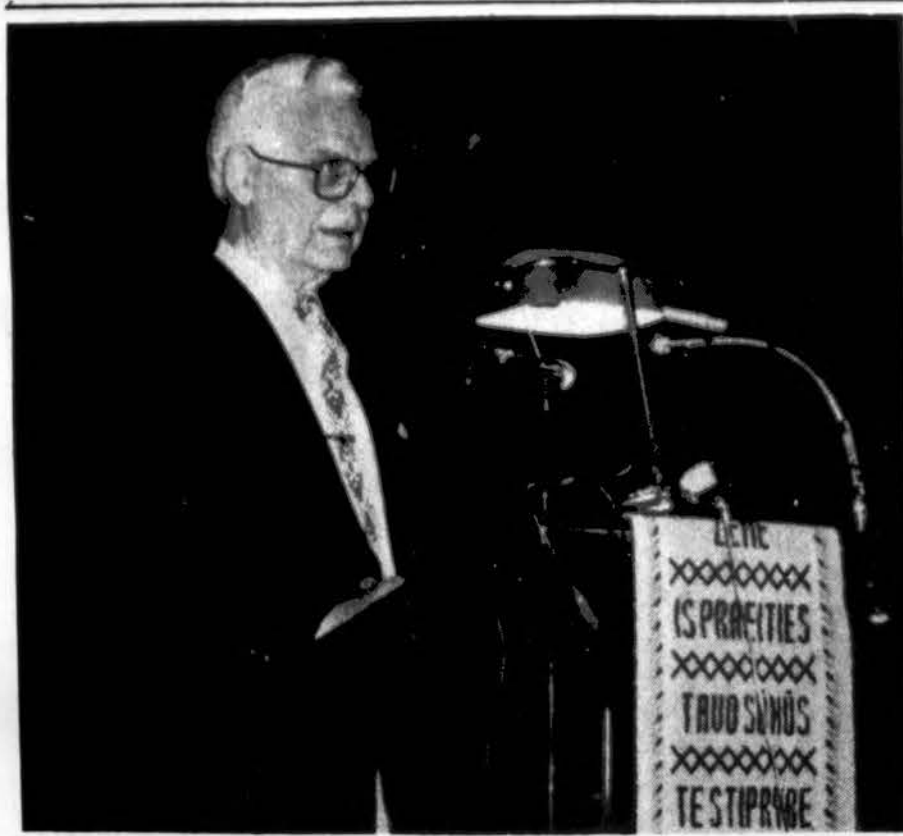
Paryčiais slėptuvėje atsiranda užduše, purvini, pajudę Janušaitis ir Repšys. Uolūs Lietuvos paštininkai pristato „paštą“: iš kišenų išima keliolika žvakių. Kiek atsigavę, su pritraukomis pasakoja apie miesto centre matytą ir išgyventą Dantės inferno.

Pelenų diena

Vasario 14-ta — Pelenų dienos šventė, o taip pat ir Šv. Valentino diena. Raudonų rožių spalvos ugnies liepsnos savo ilgomis rankomis glosto mirštantį miestą, o karštos ugnies sukelti vėjai miesto pelenais apiberia apylinkių laukus, miškus ir net tolimas gyvenvietes.

(Bus daugiau)

Petras Viščinis, Bostone suorganizavęs visuomeninę lietuvišką „Laisvės Varpo“ radijo programą ir daugiau negu 40 metų jai sėkmingai vadovavęs, grįždamas nuolatiniams apsigyvenimui į Lietuvą, š.m. bal. 1 d. atsisveikino su radijo klausytojais. Nuotrauka iš 1993 m. jam suruošto pagerbimo.

Nuotr. J. Rentelio

„LAISVĖS VARPAS“ TEBESKAMBA

42 metai, kai Bostono ir apylinkės lietuviams veikia visuomeninė ir kultūrinė lietuvių radijo programa „Laisvės Varpas“. Ją suorganizavo ir 1954 m. kovo 7 d. iš WBOS radijo stoties Bostone pradėjo Petras Viščinis, kuris jai be pertraukos nenuilstamai ir sėkmingai vadovavo iki šių metų balandžio 1 d. Nuo tos dienos „Laisvės Varpas“ vadovybę (piln žinion ir atsakomybę) perdavė Aidui Kupčinskui, prieš keliolika metų atvykusiam iš Lietuvos. Naujasis „Laisvės Varpas“ vedėjas yra 43-jų metų amžiaus, maždaug tokio pat, kaip buvo Petras Viščinis, kai jis pradėjo skambinti „Laisvės Varpu“. Jei jis turės tiek ryžto, kiek jo turėjo Petras Viščinis, o visuomenė talkins jam bent tiek, kiek ji talkino Petriui Viščiui, tai „Laisvės Varpas“ skambėjimas bus garantuotas dar bent 41-riems metams. Dieve, duok, kad taip būtų...

Petriui Viščiui pradėjus organizuoti „Laisvės Varpą“, Bostono ir apylinkėse veikė bene penkios lietuvių radijo programos, kurios varžėsi tarp savęs, kuri gražesnę polką pagros. Nauja mintis organizuoti lietuvių visuomeninę ir kultūrinę radijo programą daugelio buvo priimta skeptiškai. „Laisvės Varpui“ pranašauta daugiausia kelių savaičių veikla. Įvyko priešingai. Visos ankstyvesnės lietuvių radijo programos jau seniai nebeveikia, o „Laisvės Varpas“ vis galingiau skamba. Pradžioje jis buvo tik pusės valandos, o dabar, jau daugelį metų, yra visos valandos programa.

„Laisvės Varpas“ darbo pradžia buvo sunki: nelengva buvo gauti radijo stotį, kuri būtų gerai girdima plačiai išsisklaidžiusiai lietuvių visuomenei, nedaug tebuvo gerų chorų ir solistų atliktų lietuviškų dainų, įrašų, trūko lėšų. Vis dėlto visi šie sunkumai įveikti, nes buvo entuziazmas, užsidegimas ne tik „Laisvės Varpas“ vadovybėje, bet ir visoje visuomenėje. Klausytojai pakaitomis vežė į radijo stotį vedėjų programai atlikti, mūsų menininkai: sol. Stasys Liepas, akt. Henrikas Kačinskas, komp. Julius Gaidelis, rašytojai Bernardas Brazdžionis, Stasys Santvaras, Antanas Gustaitis, akt. Aleksandra Gustaitienė pasiekdavo radijo stotį gyvai įsijungti programon. Tai buvo naujovė, uždegusi visuomenę.

Atsimenu: vasarą minių minios rinkdavosi į „Laisvės Varpas“ gegužines, vadinamas piknikais, kurie vykdavo didžiuliam Brockton Fair Grounds plote, o pavasarį ir rudenį kultūrinius renginius, kuriuose programą atlikdavo geriausi

mūsų menininkai: solistai Stasys Baras, Dana Stankaitytė, Jonas Vaznelis, Daiva Mongirdaitė ir kiti, komp. Jeronimo Kačinsko ir komp. Julijaus Gaidelio vedami chorai, iškvičiami aktoriai – Vitalis Žukauskas, Juozas Palubinskas ir kiti, jau minėti rašytojai Bernardas Brazdžionis, Stasys Santvaras ir Antanas Gustaitis, jaunieji mūsų talentai – Rita Ausiejūtė, Birutė Vaičiūrgytė, Gerimantas Griauzdė...

Nieko nuostabaus, kad po 41-rių metų sėkmingo darbo Petriui Viščiui „Laisvės Varpas“ programoje žodžiu sveikino LB Krašto valdybos pirmininkas adv. Reginos Narušienės ir LB Bostono apygardos vardu LB Bostono apygardos pirmininkas Česlovas Mickūnas, LB Cape Codo apylinkės vardu Alfonsas Petrutis, buvęs „Amerikos Varpas“ lietuvių skyriaus vedėjas, raštu LB Bostono apylinkės pirmininkas Aidas Kupčinkas ir eilė klausytojų. Lietuvoje jį tai dėmesį atkreipė „Lietuvos aidas“ redakcija ir prof. Vytautas Landsbergis.

LB Bostono apylinkės sveikinime sakoma: „LB-nės Bostono apylinkės vardu noriu tarti nuosirdų aciu už Jūsų nenuilstamą darbą. Sunku žodžiais įvertinti viską, kas buvo atlikta per tuos ilgus keturiasdešimt vienerius metus – paruošta daugiau dvejų tūkstančių savaitinių programų, specialios programos pažymėti istorinius įvykius, tautines ir religines šventes. Visus tuos metus Jūsų radijo valandėlė buvo kvieslys pagalon Lietuvai ir suvaidino svarbų vaidmenį organizuojant visuotines demonstracijas, prasidėjus nepriklausomybės atstatymui. Kažin, ar kuri kita išeivijos lietuvių bendruomenė buvo apdovanota tokiu nepavergtančiu darbininku, koku esate Jūs, P. Viščinai. Aciu už Jūsų nuosirdų darbą. Linkime sveikatos, laimės ir ilgalaikio užtar-

nauto poilsio“.

Iš klausytojų atsiliepimų bene taikliausias yra Bederių šeimos (Ratislavas, Regina ir Vida) iš Westwoodo pasisakymas: „Gerb. P. Viščinai, prieš paliekant Jums „Laisvės Varpą“, norime pareikšti padėką už Jūsų stropų atsidavimą darbui, kuris turėjo tiek vertingo inašo mūsų kasdieniniam gyvenimui. Kas sekmdienį laukdavom, kad nepraleistume „Varpo garso“. Visuose mūsų radijo aparatuose, kambariuose ir automobiliuose, vienas mygtukas yra paskirtas lietuviškos programos stočiai. Iki šiol gal dar nesuprantame kiek laiko, darbo, triušo, išstvermės ir sveikatos Jums reikėjo tam garbingam darbui. Pasigėsimė Jūsų stipraus, malonaus balso ir gražios diktijos. Džiaugiamės, kad Jūs suradote „ipėdinį“, kuris seks Jūsų pėdomis ir džiugins daugelio klausytojų širdis. Linkime Aidui Kupčinskui išstvermės ir sėkmės. Jums gi, P. Viščinai, linkime sveikatos ir malonių ilgiausių metų sugrįžus apsigyventi tėvynės žemėje. Telydi Jus Viešpats tolimesnėje kelionėje“.

Viena iš „Laisvės Varpas“ globotų ir ugdytų talentų yra Birutė Vaičiūrgytė-Šleženė. Ji rašo: „Džiaugiuosi, kad dar vieną sykį mums teko bendradarbiauti... Per Jūsų programą ir jos renginius, pradėdamas su mano deklamuojamu „Kaledū Kūdikėli“, kai buvau tik 7 metų, man teko savo deklamacija, vėliau ir radijo pranešimais pasireikšti lietuvių visuomenės kultūriniam gyvenime. Aciu Jums, kad suteiktė man tą progą. Geriausios kloties Jums... Tikiuosi, kad „Laisvės Varpas“ archyvas bus išsaugotas – tai yra nepaprastos vertės lobis“.

Neužmirštas „Laisvės Varpas“ atliekamas darbas ir Lietuvoje. Štai kovo 21 d. „Lietuvos aidas“ Nr. 55 skaitome: „Laisvės Varpas“ šauklys – Petras Viščinis. Kiekvieną sekmdienį Amerikos lietuvių išgirsta radijo bangomis iš Bostono skambanti „Laisvės Varpas“ – lietuviškas radijo laidas. 40 metų jas rengė ir vedė teisininkas, žurnalistas ir visuomenininkas Petras Viščinis. Šiemet kovo 26 d. šis lietuvių kultūros puoselėtojas ves paskutinę savo laidą ir perduos „Laisvės Varpą“ mūsų išeivijos jaunimui. Dėkojame Petriui Viščiui už tai, kad nepailsdamas dirbo Lietuvai – jos laisvei ir kultūrai, linkime geros sveikatos, stiprybės ir ilgų metų. Tikime, kad Petro Viščinio sekėjai ilgai ir sąžiningai skambins „Laisvės Varpą“. „Lietuvos aidas“ redakcija“.

O Vytautas Landsbergis trumpai drūtai kovo 21 d. raštu sako: „Mielas Pone Viščinai, Jūsų darbai dar okupuotame Vilniuje, o paskui 41 metus skambinant už Atlanto lietuvišku „Laisvės Varpas“ niekad nebus pamiršti“.

Kai po paskutinės Petro Viščinio vestos „Laisvės Varpas“ programos kovo 26 d. mudu su žmona pasikvietėme jį ir jo

ŠAULIŲ SVEIKINIMAS IR VALSTYBINIS PAREIGINGUMAS

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės visuotinis trimetinis valdybos persitvarkymo susirinkimas, įvykęs 1995 m. vasario 19 d. Šaulių namuose, Čikagoje, sveikina plačiai pasulyje susiorganizavusius brolius ir seses šaulius, jų vadovus tėvynėje bei užjūrio kontinentuose ir kviečia atsinaujinusių ryžtu budėti Lietuvos valstybinio saugumo ir tautinio solidarumo rūpesčiuose.

Šaulių sąjunga, paveldėjusi tautos pasikėlimą, privalo jį vykdyti uoliai reikšdamasi pilnutinio Lietuvos atstatymo igyvendinimui komunizmo nualintose tėvynėje.

Suvažiavimas ragina visuomeninius ir valstybinius pareigūnus ryžtingai siekti Lietuvai NATO narystės, reikalauti Karaliaučiaus srities Mažojoje Lietuvoje grįžimo prie tautos

žmoną Mirą ir kun. Albertą Abračinską pietų, jo veide aiškiai pynėsi lyg liūdesio ir džiaugsmo išraiška. Jam liūdesį kėlė tai, kad amžiaus našta ir įvairūs sveikatos sutrikimai privertė jį pasitraukti iš darbo, kuriam jis teikė labai didelę reikšmę, bet aiškiai tryško džiaugsmas, kad savo darbui surado kitą „pramuštgalvį“, kuris toliau skambins „Laisvės Varpu“.

Vargiai supras net reikšmingiausią darbą tas, kuris i jį vienu ar kitu būdu nėra įsitraukęs. Kaip Petro Viščinio artimiausias kaimynas, dažnai matydavau jo darbo kambaryje išsomis naktimis žiburį. Tai

buvo ženklas, kad jis dirba. Po sunkaus, neįprasto fizinio darbo fabrike, jis naktimis nemiegojo, kad „Laisvės Varpas“ programomis būtų palaikoma lietuvių ir stiprinama kova už Lietuvos laisvę...

Retai tepasitaiko, kad amerikiečių dienraščiai skirtų lietuviškai veiklai vietos pirmame puslapyje. O Brocktone leidžiamas dienraštis „Enterprise“ š.m. kovo 31 d. laido išspausdino redakcijos nario Bob Cubie ilgą straipsnį su fotografija apie „Laisvės Varpą“ ir jo vedėją Petrą Viščinį.

Stasys Martišauskas

ŠAULIŲ SVEIKINIMAS IR VALSTYBINIS PAREIGINGUMAS

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės visuotinis trimetinis valdybos persitvarkymo susirinkimas, įvykęs 1995 m. vasario 19 d. Šaulių namuose, Čikagoje, sveikina plačiai pasulyje susiorganizavusius brolius ir seses šaulius, jų vadovus tėvynėje bei užjūrio kontinentuose ir kviečia atsinaujinusių ryžtu budėti Lietuvos valstybinio saugumo ir tautinio solidarumo rūpesčiuose.

Šaulių sąjunga, paveldėjusi tautos pasikėlimą, privalo jį vykdyti uoliai reikšdamasi pilnutinio Lietuvos atstatymo igyvendinimui komunizmo nualintose tėvynėje.

Suvažiavimas ragina visuomeninius ir valstybinius pareigūnus ryžtingai siekti Lietuvai NATO narystės, reikalauti Karaliaučiaus srities Mažojoje Lietuvoje grįžimo prie tautos

žmoną Mirą ir kun. Albertą Abračinską pietų, jo veide aiškiai pynėsi lyg liūdesio ir džiaugsmo išraiška. Jam liūdesį kėlė tai, kad amžiaus našta ir įvairūs sveikatos sutrikimai privertė jį pasitraukti iš darbo, kuriam jis teikė labai didelę reikšmę, bet aiškiai tryško džiaugsmas, kad savo darbui surado kitą „pramuštgalvį“, kuris toliau skambins „Laisvės Varpu“.

Vargiai supras net reikšmingiausią darbą tas, kuris i jį vienu ar kitu būdu nėra įsitraukęs. Kaip Petro Viščinio artimiausias kaimynas, dažnai matydavau jo darbo kambaryje išsomis naktimis žiburį. Tai

buvo ženklas, kad jis dirba. Po sunkaus, neįprasto fizinio darbo fabrike, jis naktimis nemiegojo, kad „Laisvės Varpas“ programomis būtų palaikoma lietuvių ir stiprinama kova už Lietuvos laisvę...

Retai tepasitaiko, kad amerikiečių dienraščiai skirtų lietuviškai veiklai vietos pirmame puslapyje. O Brocktone leidžiamas dienraštis „Enterprise“ š.m. kovo 31 d. laido išspausdino redakcijos nario Bob Cubie ilgą straipsnį su fotografija apie „Laisvės Varpą“ ir jo vedėją Petrą Viščinį.

Stasys Martišauskas

kamieno ir Rytų Lietuvos teritorinio atstatymo. Faktas, kad šiuo metu reikšminga lietuvių tautos žemių dalis nėra jos apimtyje, tai neuteikia jokios teisės prisikeliančios Lietuvos vyriausybės administratoriams nusigręžti nuo šimtmečius kovojusių jos žmonių siekto teritorinio vientisumo. Nuolaidžiamas imperialistinėms užmačioms ne šalina, bet ugdo Lietuvos teritorinio ir valstybinio gyvenimo problemas. Jis sukūrė ir niekada neegzistavusią Rusijos tranzito per Lietuvos teritoriją pražūtingą grėsmę.

Neatlaidus budrumas ir pareiga tėvynei telydi tolimesnius žingsnius šaulių gretose Lietuvoje ir plačiuose demokratinio pasaulio kontinentuose.

g. š. Algis Regis
susirinkimo pirmininkas,
Zita Bagdžiuvienė
sekretorė,

g. š. Alfonsas Paukštė
Vytauto Didž. šaulių
rinktinės vadas

g. š. Algis Regis
susirinkimo pirmininkas,
Zita Bagdžiuvienė
sekretorė,

g. š. Alfonsas Paukštė
Vytauto Didž. šaulių
rinktinės vadas

g. š. Algis Regis
susirinkimo pirmininkas,
Zita Bagdžiuvienė
sekretorė,

g. š. Alfonsas Paukštė
Vytauto Didž. šaulių
rinktinės vadas

g. š. Algis Regis
susirinkimo pirmininkas,
Zita Bagdžiuvienė
sekretorė,

g. š. Alfonsas Paukštė
Vytauto Didž. šaulių
rinktinės vadas

g. š. Algis Regis
susirinkimo pirmininkas,
Zita Bagdžiuvienė
sekretorė,

g. š. Alfonsas Paukštė
Vytauto Didž. šaulių
rinktinės vadas

g. š. Algis Regis
susirinkimo pirmininkas,
Zita Bagdžiuvienė
sekretorė,

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAITIS
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataršaus. Įkainijimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas bt.; šaldytuvai, ir virimo plyta; 71 St. ir Washenaw apyl. \$425 | mėn. + 1 mėn. „security dep“ ir „lease“. Kreiptis | Almq. 312-476-8727.

MISCELLANEOUS

KEST CONSTRUCTION, INC.
Kokybiška nauja statyba ar remontas.
312-767-6191
Kęstutis Rekašius

ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI
Turi Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

leškoma moteris priziūrėti ligonę ir padėti namų ruošoje vakariniame Čikagos priemiestyje. Darbas savaitės dienomis 6:30 v.r. - 5:30 v.p.p., arba savaitgaliais, 12 val. - 10 v.v. Reikia šiek tiek suprasti angliškai ir turėti savo transportaciją. Kreiptis vakarais, tel. 708-843-8858

VALYMO-VIRIMO DARBAI
Reikalingas suaugęs asmuo Glen Eagle Country klubui Lemont, IL apylinkėje. Valymo, virimo darbai pilną laiką. Rekomendacijos reikalingos, taip pat šiek tiek kalbėti angliškai. Informacijai skambinti: Retha, tel. 708-257-5466, pirmadienį, penkt. 9 v.r. - 5 v.p.p. Kalbėti angliškai.

Take Stock in America
U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

DRAUGE GAUNAMI NAUJUSI LEIDINIAI

AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874-1910. Vaclovas Biržiška. 280 psl.	\$10.00
KALIFORNIJOS IR ŠALIMŲ VALSTYBIŲ LIETUVIŲ ALMANACHAS. Red. J. Pupius. 192 psl.	\$12.00
KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 KAUNE. Antanas Dundzila. 96 psl.	\$4.00
VAIKAS – DIEVO DOVANA. D. Petrutytė. 317 psl.	\$10.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940. Juozas Jakštas. 272 psl.	\$15.00
LAIKAS IR ĮVYKIAI. Atsiminimai. Kazys Karuža. 430 psl.	\$10.00
KRISTAUS MOKSLO ŠVIESA. Kun. Jonas Velutis. 330 psl.	\$7.00
GERIAU JUOKTIS NEGU VERKTI. Vladas Vijeikis. 288 psl.	\$8.00
MOTERIS SU BALTU CHALATU. Gydymojo dienoraštis. Dr. K. Šimaitienė. 494 psl.	\$20.00
VILEIŠIAI. Trijų brolių darbai tautai. Red. Antanas Kučys. 624 psl.	\$27.00
SAULĖGRAŽŲ TVANAS. Apsakymai. Nijolė Jankutė. 192 psl.	\$7.00
LIETUVA PABALTIJY. Istorijos ir kultūros bruožai. A. J. Greimas. 158 psl.	\$4.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda Sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai dar turi pridėti supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

Kviečiame Visus...

...į Lietuvių Jaunimo Sąjungos DC Skyriaus Septintąjį Politinį Seminarą, kuris įvyks Washington, DC, 1995 m. gegužės mėn 5-7 d.

REGISTRACIJOS KAINOS
SEMINARO KAINOS
US\$65.00 iki 4/17/95 US\$78.00 po 4/17/95
US\$210.00 neregistruojant užstatant reikalingas su ankstyva seminaro registracija, ir US\$40.00 viešoje.

HYATT ARLINGTON HOTEL
1325 Wilson Blvd.
Arlington, VA 22209
(703) 525-1234
Gauti kambario nuolaidą, reikita papiecinį grupės vardą: „Lithuanian American Youth Assn.“ iki 1995 m. balandžio mėn 17 d.

Papildomi informacijai bei registracijai prakmė kreiptis į Viktorą Kaufmaną, JAV LJS-DC, 5608 Kirkham Ct., Springfield, Virginia 22151-7708
tel. (703) 503-5101 fax. (703) 503-8705

REGISTRACIJOS KAINOS
SEMINARO KAINOS
US\$65.00 iki 4/17/95 US\$78.00 po 4/17/95
US\$210.00 neregistruojant užstatant reikalingas su ankstyva seminaro registracija, ir US\$40.00 viešoje.

HYATT ARLINGTON HOTEL
1325 Wilson Blvd.
Arlington, VA 22209
(703) 525-1234
Gauti kambario nuolaidą, reikita papiecinį grupės vardą: „Lithuanian American Youth Assn.“ iki 1995 m. balandžio mėn 17 d.

Papildomi informacijai bei registracijai prakmė kreiptis į Viktorą Kaufmaną, JAV LJS-DC, 5608 Kirkham Ct., Springfield, Virginia 22151-7708
tel. (703) 503-5101 fax. (703) 503-8705

REGISTRACIJOS KAINOS
SEMINARO KAINOS
US\$65.00 iki 4/17/95 US\$78.00 po 4/17/95
US\$210.00 neregistruojant užstatant reikalingas su ankstyva seminaro registracija, ir US\$40.00 viešoje.

HYATT ARLINGTON HOTEL
1325 Wilson Blvd.
Arlington, VA 22209
(703) 525-1234
Gauti kambario nuolaidą, reikita papiecinį grupės vardą: „Lithuanian American Youth Assn.“ iki 1995 m. balandžio mėn 17 d.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komerčinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai
Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiūsiame smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Penki Mokytojų švietimo centrų direktoriai iš Lietuvos lankėsi JAV ir dalyvavo Vašingtone A.P.P.L.E. organizacijos darbo posėdyje. Iš kairės: Lora Juniaivičiūtė iš Kėdainių, Marytė Speičienė iš Vilniaus, Skaidra Kriukiene iš Panevėžio, Antanas Bagdonas iš Kauno; II eil. Arūnas Telksnys iš Utenos.

Penki Mokytojų švietimo centrų direktoriai iš Lietuvos lankėsi JAV ir dalyvavo Vašingtone A.P.P.L.E. organizacijos darbo posėdyje. Iš kairės: Lora Juniaivičiūtė iš Kėdainių, Marytė Speičienė iš Vilniaus, Skaidra Kriukiene iš Panevėžio, Antanas Bagdonas iš Kauno; II eil. Arūnas Telksnys iš Utenos.

Penki Mokytojų švietimo centrų direktoriai iš Lietuvos lankėsi JAV ir dalyvavo Vašingtone A.P.P.L.E. organizacijos darbo posėdyje. Iš kairės: Lora Juniaivičiūtė iš Kėdainių, Marytė Speičienė iš Vilniaus, Skaidra Kriukiene iš Panevėžio, Antanas Bagdonas iš Kauno; II eil. Arūnas Telksnys iš Utenos.

Solistai: Algimantas Barniškis
Baritonas

Margarita Solamensky
Smuikas

Manigirdas Motekaitis
Fortepijonas

„TAURAGIO“ KAMERINIO ORKESTRO KONCERTAS

POVILO MIELIULIO SIMFONIJA NR. 3, MOZARTO, HAYDNO IR KT. KŪRINIAI

Balandžio 23 d., sekmadienį, 4:30 val. p.p.

„Tėviškės“ parapijos bažnyčioje, 6641 S. Troy Ave., Chicago

Diriguoja Povilas Mielulius

Įėjimas \$5

PALYDĖTAS AMŽINAM POILSIUI

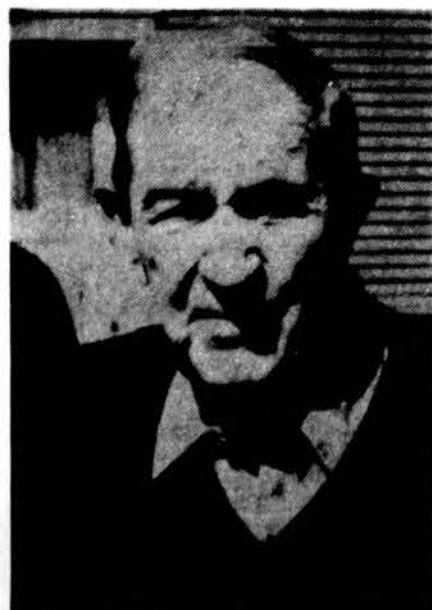
Kun. Stasys Neimanas, prieš kelias dienas atšventęs 96-ji gimtadienį, kovo 17 d. užmigo Dievo ramybėje, ištikimai iš-tarnavęs 65 metus Dievo Žodžio, Lietuvos ir išeivijos lietuvių evangelikų-reformatų bažnyčios tarnyboje. Būdamas išeivijos lietuvių evangelikų-reformatų bažnyčios generaliniu superintendentu, kun. Stasys Neimanas daug metų rūpinosi ne tik išeivijoje gyvenančiais savo bažnyčios tikinčiais, bet ir visos bažnyčios likimu Lietuvoje, kol Dievas pašaukė jį amžinam poilsiui.

Del susidariusių aplinkybių, budėtuves ir laidotuvių apeigos kovo 21-22 d. lietuvių evangelikų-liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje. Budėtuvių metu Tėviškės parapijos choras, pagerbdamas broliškos bažnyčios generalinio superintendente atminimą, atliko vieną F. Beneken kūrinį ir dvi muz. Valterio Banaičio harmonizuotas liaudies giesmes. Chorių vargonais pritarė muz. Arūnas Kaminskas. Metodistų kunigas Kostas Burbulis, būdamas ketveriame metais jaunesnis už velionį, prisiminė susipažinimą ir kartu su velioniu praleistą laiką tėvynėje. Čikagos lietuvių evangelikų-reformatų parapijos kun. D. Erika Dilytė-Brooks perskaitė nekrologą ir trumpai prisiminė savo dvasios mokytoją ir jo paraginimą stoti Dievo vynuogyno darban. Ji perskaitė ir iš Lietuvos gautas Papilio ir Vilniaus evangelikų-reformatų parapijų užuojautos telegramas velionio artimiesiems ir išeivijos evangelikų-reformatų bažnyčiai. Tėviškės parapijos tarybos pirmininkas Kasparas Vaišvila Šv. Rašto žodžiais išreiškė užuojautą Tėviškės parapijos vardu. Budėtuvių metu pamokslą pasakė vysk. Hansas Dumpys, o liturginę dalį atliko kun. Jonas Josupaitis.

Velionio artimieji: dukros Margarita, Leva; sūnūs Stasys ir Jonas su šeimomis, Čikagos lietuvių evangelikai-reformatai, draugai ir pažįstami kovo 22 d. rytą rinkosi Tėviškės parapijos bažnyčioje paskutiniam atsisveikinimui su tėvu, seneliu, bažnyčios vadovu ir pažįstamu žmogumi. Apeigų metu kalbėjo kun. D. Erika Dilytė-Brooks, savo prakalbą paremdama Šv. Rašto žodžiais. Pamokslą pasakė kun. Jonas Josupaitis, o vysk. Hansas Dumpys pravedė liturgiją ir suteikė mirusiam paskutinį palaiminimą. Po palaiminimo velionio karstas buvo išneštas iš bažnyčios paskutinei kelionei į amžino poilsio vietą lietuvių Tautiniame mirusiųjų mieste.

Velionio gyvenimas prasidėjo 1899 m. kovo 4 d. kun. Adolfo ir Marijos Neimanų šeimoje, Papilyje, kur evangelikų-reformatų parapija buvo jau nuo bažnytinės Reformacijos laikų. Velionio tėvas rūpinosi čia ne tik religiniais, bet ir lietuvių švietimo reikalais, įsteigdamas Papilyje mokyklą ir prieglaudą. Velioniu tenka dar pačios jaunystės pradžioje atsidurti už Uralo kalnų, tolimame Semipalatinske, Sibire. Nors gyvenimo sąlygos sunkios, tenka badauti, vis dėlto jam pasiseka užbaigti gimnaziją ir įstoti į Tomsko uni-

versitetą, kuriame studijuoja teisę. Ar teisės pasirinkimo mintis jam kilo matant žmonių neteisingumą ir jų žiaurumus, ypač sovietinės revoliucijos išvarkėse, neteko sužinoti. Studijų metu patenka į sovietinės revoliucijos ir ateistinės propagandos sūkurį. 1919 m. atsiradus galimybei grįžti į gimtąją šalį, nutraukia studijas ir grįžta namo. Sugrįžęs į Nepriklausomybę atgavusią Lietuvą, nuo 1923 iki 1925 metų mokytojauja Panevėžio gimnazijoje. Tuo metu ir Lietuvoje inteligentijos sluoksniuose vyravo materialinė pažiūra, bet jaunojo mokytojo sieloje ruseno išblėsusi tėvo Adolfo ir motinos Marijos įdiegta religinio pamaldumo dvasia. Jis pajunta vidujinį pašaukimą darbui Dievo vynuogyne, nors tam dar reikia rimto apsisprendimo, net drąsos, girdint perspėjimus, kad evangelikų-reformatų bažnyčios dvasininkui nesą jokios ateities Lietuvoje. Tėvų pamaldumo dvasios paveltas, nebesileidžia suklaidinamas, dar 1925 m. įstoja į evangelikų teologijos fakultetą Vytauto Didžiojo universitete Kaune, ruošti dvasininko tarnybai. Užbaigus studijas, 1929 m. bažnytinio sinodo suvažiavimo metu išveninamas evangelikų-reformatų bažnyčios kunigu ir 1930 m. paskiriamas į dar Radvilų statytą bažnyčią Nemunio Radviliškyje. Šią parapiją aptarnavo iki 1944 m., kol besitartinantis pasaulinio karo frontas jį, su žmona Kazimiera ir keturiais mažamečiais vaikais, išstumia iš gimtosios žemės Vokietijon.

Kun. Stasys Neimanas.

Pasibaigus karui, Vakarų sąjungininkai įsteigia karo išblaškiams pabėgėliams stovyklas. Pabaltiečiams įsteigtoje stovyklose lietuvių tarpe buvo nemažai evangelikų tikybos žmonių. Iš koncentracijos stovyklos išėjęs teisininkas Jonas Grigolaitis, susirūpinęs evangelikų dvasine padėtimi, 1946 m. gegužės 30 d. į Hanau DP stovyklą sušaukė pažįstamus evangelikų dvasininkus posėdžiui, kuriame dalyvavo ir kun. Stasys Neimanas. Posėdyje nutarta 1946 m. lapkričio 9 ir 10 d. Lebenstedte šaukti bendrą evangelikų-liuteronų ir evangelikų-reformatų sinodą. Sinodo metu buvo sudaryta lietuvių evangelikų bendra Vyriausia Bažnyčios taryba, į kurią buvo išrinktas ir kun. Stasys Neimanas. Pagal sinodo nutarimą, Vakarų sąjungininkų priežiūroje esančiose stovyklose įsisteigia ir lietuvių evangelikų parapijos, kurias aptarnauja jų pačių dvasininkai.

MIRĖ JONAS ŠARKAUSKAS

Kovo 30-tos dienos rytą, University ligoninėje, Clevelande, amžiams užmerkė akis Suvalkijos sūnus Jonas Šarkauskas, palikdamas giliam liūdesy žmoną Elena, sūnus Valdą ir Algį, jų šeimas, bičiulius ir draugus. Jonas Šarkauskas gimė 1907 m. birželio 7 d. Vištyčio valščiūje, Vilkaviškio apskr., stambiaus ūkininko, trijų brolių ir dviejų sesučių šeimoje. Kadangi tėvas valdė didelį ūkį ir buvo reikalinga darbo jėga, Jonas, jaunas būdamas, talkino tėvui žemės ūkio darbuose, o tėvui mirus, pats pradėjo tvarkyti tėvo ūkį. Kada broliai ir sesutės suaugo ir pradėjo ruošti savarankiškai gyventi, pasidalino tėvo turimą žemę. Jonas vedė kaimyno dukrą Elena Roveršteinaitę, prisijungdamas prie uošvio Roveršteinų ūkio savo tėvo dalį žemės, pradėjo savarankiai ūkininkauti iki karo audra išblėskė iš tėviškės ir tėvynės Lietuvos.

Po poros metų gyvenimo stovyklose, prasidėdama karo pabėgėlių emigracija į užjūrius. Pabaltiečių stovyklų parapijose narių mažėja, daugumai parapijiečių apleidžiant Europą. Pradžioje kun. Stasys Neimanas susilaiko nuo emigracijos, vis dar tikėdamas į politinės padėties pasikeitimą ir galimybę grįžti į gimtąją šalį. Vėliau, nebematydamas politinės padėties pasikeitimo Lietuvoje, apsisprendžia su šeima emigruoti į Ameriką.

Atvykęs su šeima į Čikagą, sutikęs čia daugiausiai savo tikybos tautiečių, nusprendžia 1951 m. įsteigti lietuvių evangelikų-reformatų parapiją. Parapija vėliau išsijungia nuosava bažnyčia, kurioje velionis daug metų skelbė Dievo Žodį savo tautos vaikams ir ištikimai atliko visas kitas dvasininko pareigas. Retkarčiais jis pavaduodavo kitus dvasininkus, praveddamas pamaldas lietuvių ev. liut. Ziono ir Tėviškės parapijų bažnyčiose.

Saulės spinduliai jau budino gamtą naujam metų laikotarpiui, kai gausus palydovų būrys atlydėjo velionio kūną amžinam poilsiui į lietuvių Tautines kapines, kuriose jau 11 metų ilsis jo žmona Kazimiera Rimkevičiūtė, su kuria 56 metus dalinosi visais gyvenimo džiaugsmiais ir rūpesčiais. Velionis ne tik tėvynėje, bet ir šiose kapinėse daug kartų stovėjo prie savo parapijiečių ir kitų bendratikių kapų, atlikdamas paskutines religines apeigas ir skelbdamas liūdimiems artimiesiems Jėzaus pažadą: „Kas tiki mane, tas bus gyvas, nors ir mirtu“. Šį kartą anksčiau minėtieji dvasininkai atliko religines apeigas prie jo kapo, prašydami Viešpaties Dievo jam amžinos ramybės, po darbų Dievo vynuogyne. O šioje kapo pusėje likusieji galėjo prašyti Dievo, Julie von Hausmann žodžiais: „Su meile galtinga priglausk mane, duok širdį man kantrinę net ir skausme“. Prie velionio kapo Kurtas Užuojas jo artimiesiems išreiškė užuojautą Mažosios Lietuvos draugijos ir Mažosios Lietuvos fondo vardu. Palydovams apdengus karstą gražiomis, gyvomis gėlėmis, buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

40.00 dol. Nijolė Nausėdas, Lockport, IL;
35.25 dol. V. Šoliunas, Lemont, IL;
35.00 dol. Jazmina Baukytė, Western Springs, IL;
35.00 dol. Juozas Dzenkaitis, Glendale, CA; Anthony Shurkus, Redford, MI; Kostas Balciunas, Greenfield, WI; J. Račys, Chicago, IL; Alfonsas Alkas, Tampa, FL; Laima Bildušas, Raleigh, NC; A. K. Norkus, Aurora, IL;
30.00 dol. Sofija Joninas, Woodridge, IL; dr. Vaclovas

Kada 1935 m. sustreikavo Suvalkijos ūkininkai, reikalavdami, kad ūkininkams mokesčiai būtų sumažinti vienu trečdaliu, sulaukė ūkių varytinės trejiems metams, sumažinti bankų imami nuosimčiai už paskolas, sumažintas valdininkų skaičius, perduoti ūkininkams miško medžiagą be varžytinių, paleisti politinius kalinius.

Jono brolio Petro Šarkausko ūkyje vietos policija rado platinamą streiko atsisaukimo lapelį, brolis Petras su kitais 17-ka apylinkės ūkininkų buvo suimti ir 1936 m. gegužės 21-23 d. Kaune karo lauko teismo buvo teisiami. Keturi buvo nuteisti mirties bausme ir suaudyti: K. Norkevičius, A. Petrauskas, Pr. Protusevičius ir P. Šarkauskas. Kiti gavo iki gyvos galvos arba 15-ka metų sunkių darbų kalėjimo. Jonas Šarkauskas taip pat buvo suimtas, tardomas, bet, kaltės neradus, paleistas. Brolio netektis ir jo paties suėmimas, tardymas, Jonui paliko atmintį visą gyvenimą.

Rusams antrą kartą artinančiais prie Lietuvos, Jonas, kaip ir daugelis lietuvių, su šeima

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Atkos siunčiant laikraščio prenumeratą.

65.00 dol. Lucy Kikilas, Kenosha, WI;

55.00 dol. Vladas Sinkus, Western Springs, IL; Ona Rugelienė, Maywood, IL; Vacius Lelis, Sterling Hts, MI;

55.00 dol. Anastasia Sema, Chicago, IL; Leonas Krauskas, St. Petersburg, FL; Paul ir Marija Stonikas, Darien, IL;

50.00 dol. Valė Manelis, Davis, CA; Vytautas Zdanys, West Hartford, CT; Pranas Stankus, Hartford, CT; Hartfordo skautės ir skautai, W. Hartford, CT;

50.00 dol. Lietuvos Vyčių organizacija – „Pagalba Lietuvai“ (per Reginą Juškaite), Detroit, MI; Helen Schanel, Wood Dale, IL; Konstancija Orentas, Cicero, IL; M. Lazdūtis, Hamilton, Ont., Kanada; kapines, kuriose jau 11 metų ilsis jo žmona Kazimiera Rimkevičiūtė, su kuria 56 metus dalinosi visais gyvenimo džiaugsmiais ir rūpesčiais. Velionis ne tik tėvynėje, bet ir šiose kapinėse daug kartų stovėjo prie savo parapijiečių ir kitų bendratikių kapų, atlikdamas paskutines religines apeigas ir skelbdamas liūdimiems artimiesiems Jėzaus pažadą: „Kas tiki mane, tas bus gyvas, nors ir mirtu“. Šį kartą anksčiau minėtieji dvasininkai atliko religines apeigas prie jo kapo, prašydami Viešpaties Dievo jam amžinos ramybės, po darbų Dievo vynuogyne. O šioje kapo pusėje likusieji galėjo prašyti Dievo, Julie von Hausmann žodžiais: „Su meile galtinga priglausk mane, duok širdį man kantrinę net ir skausme“. Prie velionio kapo Kurtas Užuojas jo artimiesiems išreiškė užuojautą Mažosios Lietuvos draugijos ir Mažosios Lietuvos fondo vardu. Palydovams apdengus karstą gražiomis, gyvomis gėlėmis, buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

40.00 dol. P. Petrenas, Sudbury, Ont., Kanada; Olga Markūnienė, Waukegan, IL; Antanas Luneckas, Chicago Ridge, IL;

Visi laidotuvių dalyviai buvo pakviesti pietų į Hiltono viešbutį Oak Lawn. Čia kun. D. Erika Dilytė-Brooks velionio šeimos vardu padėjo visiems už dalyvavimą laidotuviuose ir prašė Viešpatį Dievą palaiminti pateikiama maista.

Valteris Bendikas

pasitraukė į Vakarų. Karui pasibaigus ir prasidėjus emigracijai, jis su šeima atvyko į Ameriką ir apsigyveno Clevelande. Tuoj susirado darbą ir dirbo iki pasiekė poilsio amžių. Velionio abu sūnūs vedė, auginą šeimas ir gyvena taip pat Clevelande. Sūnus Algis turi nuosavą automatinų verslą, Valdas dirba Metropolitan ligoninėje elektros inžinieriumi.

A. a. Jonas, gyvendamas Clevelande, priklausė LŠS išeivijoje ir „Žalgirio“ kuopoje ėjo įvairias pareigas, už ką buvo apdovanotas šaulių Žvaigždės ordinu ir pakeltas į kuopos garbės narius, taip pat priklausė pensininkų klubui.

Kovo 31 d. Jakubs and Son laidotuvių namuose vyko atsisveikinimas. Atsisveikinimo žodį pensininkų vardu tarė Jurgis Malskis, „Žalgirio“ kuopos vardu – kuopos pirmininkas Vincas Čėrys, draugu vardu – Edvardas Pranckus.

Sekantį dieną po šv. Mišių iš Dievo Motinos Nepalaujamais Pagalbos šventovės velionio kūnas, palydint draugams ir bičiuliams, buvo nuvežtas į Visų Sielų kapus amžinam poilsiui.

Suvalkijos sūnau, Jonai, tegul būna tau lengva šio svetingo krašto žemelė. Išsėkis ramybėje Dangaus Karalystėje.

E. Pranckus

Šaulys, Chicago, IL; Romas Libus, Chicago, IL; Gintautas A. Taoras, Fort Myers, FL; Irena Lileikis, Omaha, NE; J. & Z. Svaras, Lemont, IL; Klem. Pivoriunas, Riverdale, IL; Praurima Murinas, Melrose Park, IL;

30.00 dol. Juozas Markauskas, Cicero, IL; Eugenia Minkunas, Woodhaven, NY; Vytas Kazlauskas, Lemont, IL;

27.00 dol. Kazys Vabalaitis, Lombard, IL; Juozapas V. Vilutis, Chicago, IL;

25.00 dol. Valė Gerulis, St. Pete Beach, FL; Hedwig Kontrimas, Mission Viejo, CA; A. Sekonis, Wasaga Beach, Ont., Kanada; Detroito Lietuvių Organizacijų Centras (per finansų sekretorių Česį Šadeiką), Farmington Hls, MI; Jonas Sarka, Omaha, NE; Vytautas Vanagas, Skokie, IL; Anthony Stankus, Bayonet Point, FL; Vaclovas Mažeika, Park Ridge, IL; dr. Juozas Petrikonis, Woodbine, IA; kun. J.V. Klunonis, Holiday, FL; Marcelis Bendoraitis, Chicago, IL; Juozas Briedis, Chicago, IL; Br. Paliulionis, Cicero, IL; kun. A. Babonas, Detroit, MI; Valė Austras, Melrose, MA; Teofilė Šaulienė, Vista, CA; Stasė Kriaučeliūnas, Highland, IN; Eugenijus Kleinas, Wollaston, MA; Teresė Kasper, Burbank, IL; Antanas Baronaitis, Chicago, IL; Detroito Lietuvių Organizacijų Centras (per finansų sekretorių Česį Šadeiką), Farmington Hls, MI; Alysia Šimėnienė, Dorchester, MA; Bruno Jasevičius, Dearborn, MI; Vladas Vailionis, Munster, IN; Juozas Naumus, Livonia, MI; Vilijus Trumponas, Naperville, IL; K. Šidlauskas, St. Pete Beach, FL; Janė Rumbaitis, Daytona Beach, FL; Antanas Labanaukas, Chicago, IL; Antanas Barčas, Sun City West, AZ; Vladas Usevičius, Midlothian, IL; Augusta Šaulytė, San Francisco, CA; Gustavas Galinaitis, Cicero, IL; dr. V.B. Raulinaitis, Chatsworth, CA;

Stasys Budejus, Palos Heights, Chicago, IL; Frances Brundza, Bloomington, IN;

19.44 dol. Stepas Ingaunis, Hot Springs, AR;

15.00 dol. Genė Gedminas, Woodhaven, NY; Maria Noreika, Oak Lawn, IL; Valeria Venckus, So. Boston, MA; Ig. Medziukas, Los Angeles, CA; Liūda L. Alssen, Bowling Green, OH;

Klemensas Matkevičius, Chicago, IL; V. Raulinaitis, St. Pete Beach, FL; Adele Poderis, Southfield, MI; Bernice Rampsch, Elburn, IL; Stefa Masiulis, Lemont, IL; Henrikas Kabliauskas, Hickory Hills, IL; Liudmila Syrutowicz-Sirutavičius, Chicago, IL; Zigmantas Moliejus, Chicago, IL; Jurgis Cernius, Omaha, NE; Adolfas Dirgela, Oak Lawn, IL; Rimantas Pauliukonis, Strafford, NH; Stefanija Balys, Dearborn Heights, MI; J. Bacevičius, Toronto, Ont., Kanada; Liudas Kirkus, Palos Hills, IL; Maria Vita Steck, Lemont, IL; Emilia Grigaliūnas, St. Petersburg, FL; Stasys Pabrinkis, Cleveland, OH; Ant. V. Dundzila, McLean, VA; Vytautas Rastonis, Centerville, MA; Ignas Petrauskas, Chicago, IL.

25.00 dol. Alfonsas Gerčys, Belleville, IL; Frank A. Zailskas, Chicago, IL; V. Gudauskas, Chicago, IL; Emilia Gaškienė, Chicago, IL; Virgilia Nelsas, Brea, CA; Kazys Rimas, Chicago, IL; Vaclovas Kuzmickas, Waterbury, CT; dr. Vytautas V. Urba, Jupiter, FL; Emelia Gaška, Chicago, IL; Donatas Siliunas, Downers Grove, IL; Valentinas Krumpelis, Willow Springs, IL; Mary Pratkelis, Boudier, CO;

23.25 dol. Kazys Rutkauskas, Rockford, IL;

20.50 dol. Ramunė Dičius, Dana Point, CA;

20.00 dol. Jonas Hartvigas, Amsterdam, NY; International Inc. (Patrick T. King, President), McHenry, IL; Adam Butavičius, Fenton, MI; Zigmantas Mikuzis, Chicago, IL; Jonas Jonynas, Berlin, CT;

20.00 dol. Marija Grauzinis, Chicago, IL; Stefan Lengnick, Ann Arbor, MI; Irena K. Vaitkus, Chicago, IL; Juozas Naurajalis, Cicero, IL; Aldona A. Simonaitienė, Rockford, IL;

Kazimiera Laikūnienė, Cleveland, OH; Pranas V. Gvildys, Staten Island, NY; Liuda Unguraitienė, Brecksville, OH; Leonas ir Ona Sabaliūnas, Ann Arbor, MI; Juozas Kaunas, Macedonia, OH; Barbara Ribbe, Brockton, MA; A.P. Jansas, Chi-

Dejojame už visas aukas, padedančias vieninteliams išsienio lietuvių dienraščiai išsilaikyti. Aukos tikrai nuosirdžiai įvertinamos!

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ADELĖ SKEIVIENĖ

Minint mūsų mylimos Žmonos, Motinos ir Močiutės, kurios netekome 1994 m. balandžio mėn. 12 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionės Adelės sielą bus aukojamos š.m. balandžio 23 d., sekmadienį 10:30 val. ryto, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir artimuosius dalyvauti šv. Mišiose ir kartu pasimelsti už velionės sielą.

Nuliūdę: vyras Juozas, dukra Joanna, žentas Kęstutis ir vaikaičiai – Romas, Edvardas ir Tomas.

A.†A.

ELENAI VALTERIENEI

mirus, buvusiems veikliesiems filadelfijiečiams dukrai RĖDAI ir žentui JUOZUI ARDŽIAMS bei anūkams gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Julija ir Algis Dantai
Daria ir Gediminas Dragūnai
Dalia ir Rimas Jakai
Teresė ir Algimantas Gečiai

A.†A.

ELENAI VALTERIENEI

mirus, nuosirdžiai užjaučiame jos dukrą RĖDĄ ir JUOZĄ ARDŽIUS, anūkes RASĄ, RĖDĄ, INDRĘ ir jų šeimas.

Algimantas ir Virginija Gureckai

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos choro korespondentei VIDAI SAKEVIČIŪTEI, jos broliui

A.†A.

RIMUI SAKEVIČIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą.

Čikaga

Dirigentas ir choras

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Muz. Ričardo Soko vadovaujamas orkestras gros ir linksams „Dainavos“ ansamblio 50 m. jubiliejiniam sukakties bankete dalyvius balandžio 23 d. Condesa del Mar pokylių salėje, dalyvaujant 400 asmenų.

LB Lemonto apylinkės naują valdybą 1995-96 metams sudaro: Gediminas Kazėnas – pirm.; Stasys Dziugas – sekretorius; Aleksas Karaliūnas – izd. Vicepirmininkai įvairiems darbams – Neringa Ambrozaitė, Marytė Černiūtė, Stasė Jagminienė, Liudas Kirkus, Zenonas Mereckis, Lilė Ramonienė, Vladas Stropus, Dana Šlenienė ir Agutė Tšukvienė. Revizijos komisiją sudaro: Dalia Dundzilienė, Kęstutis Sušinskas ir Liudas Šlenys.

Maria aukštesniosios mokyklos mokinių leidžiamas laikraštėlis „The Maria Herald“ Scholastic Press draugijos konferencijoje, rengtoje Roosevelt universitete Čikagoje, laimėjo daug žymenų už spausdinimo techniką, redagavimą, spausdinamą medžiagą ir apskritai gerą leidinį. Verta pažymėti, kad ir pernykščių mokslo metų laiku „The Maria Herald“ laimėjo pirmąją vietą. Laikraštėlių globoja mokytojas Frances Tenbroeck.

A. Kantvydas, Weston, Ont., Canada, jau ne pirmą kartą didesne auka sušelpia mūsų laikraštį. Dabar vel atsiuntė 120 dol. „Draugui“. Linkėdami gražaus pavasario Kanados padangėje, džiaugiamės turėdami jį mūsų dienraščio rėmėjų tarpe ir tariame nuoširdų aciu už auką.

Dr. Vytas ir Indrė Šemogas, Coeur D'Alene, ID, siūsdami „Draugo“ prenumeratos mokesčių, dar pridėjo 100 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame laikraščio rėmėjams už dovaną, kuri yra dvasinė ir finansinė parama, o mes stengsimės, kad dienraščio šneka jiems būtų įdomi ir verta savo vardo.

Dvi draugės „Žiburėje“. Iš kairės: Alexa Razmaitė ir Saulė Grybaskaitė. Nuotr. Jūratės Fischer

x „Kalba Vilnius“. Klausykite Grundig radijais. Gradinkas J. G. Television, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632. **Taip pat koncertiniai radijai su fonografais ir rekorderiais.** Garantuotas vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia – pakambinkit 312-376-1998.

x Vytautas Kernagis Čikagoje! Balandžio 22 d., 6:30 v.v., Jaunimo centro didžiojoje salėje išgirsite visų laikotarpių populiariausias dainas. Informacija: Rolandas, tel. (312) 778-7500.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamie ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Ona Mikulskienė, kurios pavardė yra beveik sinonimas Čiurlionio ansambliui ir lietuviškai kanklių muzikai, prieš išvykdamą apsigyventi į Lietuvą gegužės 30 d., buvo atvykusi į Čikagą ir apsilankė „Drauge“ – atsisveikinti, padėkoti dienraščiui už nuolatinę paramą Čiurlionio veiklai ir aplamai lietuviškam kultūriniam gyvenimui. Buvo malonu matyti šią mūsų gyvenime svarbią asmenybę dar labai žvalią, linksmą ir pilną šviesių ateities planų. Linkime jai daug sveikatos ir sėkmės tęsti savo turtingą gyvenimą Vilniuje.

JAV LB XIV tarybos Vidurio vakarų apygardos nariai, visų apylinkių LB pirmininkai ir valdybos, kontrolės komisijos, apylinkių atstovai ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti JAV LB Vidurio vakarų apygardos suvažiavime balandžio 30 d., sekmadienį, nuo 9 val. r. iki 1 val. p.p. Suvažiavimas vyks Pasaulio lietuvių centro Bočių mėnėje. Registracija ir kavutė – nuo 8 iki 9 val. r. Stengsimės suvažiavimą laiku užbaigti, kad jį dalyviai spėtų į Nekalto Prasiždėjimo parapijos Brighton Parke 80 metų jubiliejinį koncertą (pradžią 3 val. p.p.), arba į „Laiskų lietuviams“ metinę šventę Jaunimo centre – 4 val. p.p.

Vytenis E. Jonynas, Chesterton, IN., atsiuntė 100 dol., rašydamas, kad tai dovana „Draugui“. O pačiam laikraščiu yra tikrai neįkainojama dovana jo rėmėjai, kurie ateina pagalbėti, suprasdami jo sunkumus. Nuoširdus aciu už pagalbą.

„Dainavos“ ansamblio 50 metų jubiliejaus koncertas-montażas jau šį sekmadienį, balandžio 23 d., 2 val. p.p., Maria aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Bilietų dar bus galima gauti prie įėjimo; kasa atidaryta 12:30 val. p.p. Nepraleiskite progos pasiklausti šaunaus koncerto ir pasveikinti ilgametį „Dainavos“ ansambli, sulaukusį aukštesni sukakties, bet vis dar labai jauna ir veiklą, juo labiau, kad jam vadovauja jaunas gabus muzikas **Darius Polikaitis**, o ansamblio narių eilėse yra daug jaunimo.

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, balandžio 30 d. Baltia Express priimins siuntinius į Lietuvą Lemonto lietuvių centre nuo 9 val. ryto. Siuntiniai laivu gegužės 3 d. Pasiteiravimui skambinkite nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

x A.a. Viktoro Bulkaičio atminimui, žmona Aldona Bulkaičienė šeimos vardu, aukoja \$100 Suvalkų Trikampio Seinų senelių namams, JAV LB Socialinių Reikalų Taryba šią auką persiųsi į Suvalkų Trikampį.

x Msgr. Peter Madus, iš St. Joseph's Parish, Scranton, PA surinko \$770 savo parapijoje Lietuvos našlaičių globai; \$150 aukojo Evelyn Roman, ir ji nori globoti vieną Lietuvos našlaitį. Dėkojame! Lietuvos Našlaičių Globos komitetas, 2711 71 St., Chicago, IL 60629.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubfems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

MUZIKINĖ PAVAKARĖ TĒVIŠKĖS PARAPIJOJE

Š.m. balandžio 1 d. pavakare buvo dar gana vėsi, nepavasariška. Vis dėlto tai nebeįėjė atbaidyti klasikinės muzikos mėgėjų nuo Raimundo Katiliaus ir Leonido Dorfmano koncerto Tėviškės parapijoje. Čikagos ir jos apylinkių lietuviams šių menininkų pavardės jau pažįstamos, juodviem čia prieš vienerius metus su dideliu pasisekimu koncertavus. Tad ir šį kartą, lyg pavasario pranašai, atskridę iš tolimos Europos, atsivežė su savimi nepaprastai gražios muzikos skrynelę, kad pasidalinus jos garsais su vietine lietuviška visuomene.

Tėviškės parapijos klebonui kun. Hansui Dumpiui pristatytas pavakarės pradžioje abu menininkus klausytojams, Raimundas Katilius (smuiku) ir Leonidas Dorfmanas (fortepijonu) pradėjo programą Wolfgang Amadeus Mozart sonata „K 306“, suteikdami šia gražia muzika klausytojams nepaprastai atgaivos. Raimundo Katiliaus smuiko stygų garsai siekė klausytojų sielos gelmes, Leonidui Dorfmanui pritariant fortepijonu.

Leonidas Dorfmanas šio koncerto solo partijai pasirinko Franz Liszt harmonizuotas dvi Franz Schubert melodijas. Pradžioje išpuodingai perdavė klausytojams ratelio sėdinties Gretchen sielos nerimą, skausmą, Faustui ją apleidus, iki pagaliau tyliai jį atsiduoda savo likimui. Vėliau antroji melodija priminė „Gražiosios malūnininkės“ ciklą. Čia tarsi pasigirdo gražus gamtos aplinkoje upelio čiurlenimas, lyg programos atlikėjas būtų nusivedęs mintimis klausytojus ir toli esančią lietuvišką gamtą, kad pasidžiaugus malūno rato sukamo vandens pliuskėjimu. Su dideliu atsidėjimu klausytojai išklause Robert Schumann sonatą, kurią abu menininkai perdavė su dideliu įsijautimu, panašiai kaip daugelis smuikininkų praėjusiais laikais atlikdavo ją, pritariant paties kompozitoriaus žmonai Clara Wieck pianinu.

Po trumpos pertraukos Raimundas Katilius turėjo progos parodyti pavakarės dalyviams savo menišką sugebėjimą, virtuoziskumą, atliekant be akompanemento Johann Sebastian Bach „Chaconne“. O su Franz Schubert fantazijos tema „Būk pasveikinta“, Introdukcija ir Rondo buvo užbaigta šio pavasario nepaprasta pavakare Tėviškės parapijoje, klausytojams vėl palikusi gražų menininkų prisiminimą.

Vėliau Tėviškėje parapijos salėje koncerto rengėjai pakvietė prie kavos ir užkandžių ir malonų susitikimą, susipažinimą su programos atlikėjais.

x Diena be „Draugo“, kaip padangė be žvaigždžių.

„Lietuvos prisiminimų“ bankete, rengtame Vytų vasario 5 d. Martiniuke pokylių salėje Čikagoje, pagerbtas kompozitorius, muz. prof. Leonardas Šimutis. Čia jam specialų žymenį įteikia muz. Faustas Strolia (dešinėje). Nuotr. Jono Tamaliūčio

Amerikos Lietuvių Prekybos Rūmų Čikagoje valdyba ir direktoriai. Iš kairės: Vincent Petrošius, Pauline Šukis, Stanley Balzekas III, Mary F. Kinčins, Vincent Semaška, Anthony Stakenas, Ray Wertelka, Algirdas Brazis, David Gaidas, Robert Zapolis. ALPR ruošia pokylių š.m. gegužės 7 d. Martiniuke salėje, Čikagoje. Pokylių metu bus pagerbtas pasižymėjęs metų žmogus, Lietuvos vyčių tautinių šokių grupės vadovas, Frank Zapolis.

ARVYDO ŽYGO PASKAITA

Vyresniųjų lietuvių centre trečiadienio popietę, balandžio 5 d. publikos prisirinko pilna „Seklyčia“, nes Arvydas Žygas visiems žinomas, kaip geras kalbėtojas.

Programų vadovė Elena Sirutienė trumpai pristatė prelegentą prof. Arvydą Žygą, kurio paskaitos tema buvo „Gerų darbų sužydėjimas Lietuvoje“. Pirmiausia jis prisipažino, kad jam teko dirbti su Lietuvos jaunimu net keletą metų, kai buvo nuvykęs į Lietuvą dar 1988 m. prieš sovietinės valdžios Jis tai laiko ypatinga Dievo dovana ir privilegija, nes tais metais prasidėjo Sąjūdžio kūrimasis ir kova už žodžio laisvę. Jaunimas buvo gerokai nužmogintas, universitetuose auklėjamas marksizmo ir leninizmo idėjomis, kurios nukreipė prieš religiją. Jam teko aukoti daug laiko, bemiegių naktų, bet jis galvojo apie pirmųjų savanorių ir partizanų aukas už Tėvynės laisvę, o jam tereikėjo aukoti tik keletą valandų ir kiek pastangų, norint patraukti tą pasimetusį jaunimą. Tačiau Lietuvoje buvo nedidelė grupė jaunimo, kurie tikėdami Dievu, buvo mokyklose nepageidaujami ir net šalinami. Tie maži būreliai, auklėjami kun. Zdebskio, kun. Laurinavičiaus ir dabartinio vysk.

Alė Keželienė, JAV LB Kultūros tarybos pirm., negalėdama dalyvauti „Dainavos“ ansamblio jubiliejiniam koncerte ir bankete šį sekmadienį, balandžio 23 d., atsiuntė auką. Ji rašo, kad pati buvusi dainavietė, prisimena anuos gražius laikus, kai „Dainavos“ ansamblio dainavo jos ir adv. Algimanto Keželio vestuvėse, linkėdama ansambliui linksmai švesti savo 50-tąjį gimtadienį, o vėliau tęsti savo sėkmingą veiklą.

S. Tamkevičiaus, kurie domėjosi religija, nemažas jų skaičius pasirinkdavo kunigo ar vienuolio kelią. Buvo ir pasauliečių, kurie vėliau sukūrė pavyzdingas šeimas.

Tuo metu komunizmas jau artėjo prie žlugimo, tačiau tąs atstumtas jaunimas, nors ir būtų norėjęs, negalėjo išvykti į Vakarų ar į Ameriką, vyko tik privilegijuoti, KGB užverbuoti jaunuoliai. Tik maža dalis Amerikoj gimusio jaunimo išliko lietuviams, kita didesnę dalis, baigę mokslus, vedė ir išilijo į Amerikos gyvenimą.

Jį patį Lietuvoje keletą kartų tardė saugumas ir priekaištavo, kad jis griauņas komjaunimą. Arvydas Žygas papasakojo apie Sausio 13 d. naktį budėjimą prie televizijos bokšto, kai tankai pradėjo traukti žmones, ir kulkos zvimbe po ausis. Tada jis su kitais nusukubėjo prie Aukščiausiosios tarybos rūmų, kur dar skambėjo minios dainuojamos dainos ir degė laužai. Tik kun. Grigui paskelbus, kad prie Televizijos bokšto žūsta žmonės, minia nutilo ir susikaupusi pagerbė žuvusius, o kun. Grigas davė visiems bendrą išrišimą ir prašė būti pasirovus mirčiais.

Dabartinė Lietuvos padėtis kai kurios spaudos yra vaizduojama per daug juodom spalvom. Yra Lietuvoje idealistų, kurie kukliai, nesireklamuodami dirba. Jaunimo tarpe yra populiarus toks posakis: „Išvažiavo tankai, parvažiavo bankai“. Sumaterialėjimo dvasia skverbiasi į jaunimą, nes gyvenimas nemėgsta tuštumos. Reikia mums visiems padėti tiems vargantams ir apieptiems alkoholiškų tėvų vaikams ar našlaičiams, kurių yra šimtai. Prelegentas dėkojo visiems už paramą „Lietuvos Vaikų vilties“ draugijai.

Dar papasakojo apie jaunimo stovyklų organizavimą įvairiose Lietuvos vietose, parodė ir vaizdajuostę apie kun. Aukštikalnio, Viduklės klebono, veiklą, jo globojamus vaikučius. Rodė ir kitų vietovių našlaičius, kuriais rūpinasi seselės vienuolės. Be to, pranešė, kad šią vasarą organizuojama jaunimo stovykla Vilniaus krašte prie Eišiškių, kur bus pakviestas Suvalkų trikampio, Karaliaučiaus srities ir Gudijos lietuviškasis jaunimas.

Nors jo paskaita buvo ne trumpa, bet labai aktuali ir labai nuoširdžiai perduota, kad kai kuriems išspaudė ašaras. Programų vadovė E. Sirutienė nuoširdžiai dėkojo prelegentui ir kvietė visus pasilikti pietų. O A. Žygas iškėlė jai iš Lietuvos atvežtą dovaną – išdrožintą Rūpintojėlių. Vadovė pranešė, kad kitą trečiadienį popietės

nebus, bus tik jau po Velykų, balandžio 19 d. Balandžio 16 d. „Seklyčioje“ bus Velykų pusryčiai, kuriems prašė registruotis iš anksto. Palinkėjo visiems džiugių Velykų švenčių ir dar priminė, kad balandžio 20 d. ruošiamas išvyka autobusu vienai dienai į Shiller Park. Prašė irgi registruotis iš anksto. Pietūs visus atgaivino ir su gera nuotaika visi skirstėsi laukti Velykų švenčių.

Apol. P. Bagdonas

IŠ ARTI IR TOLI

ALEKSANDRO VANAGO NETEKUS

Nors ir žinojome apie sunkią nepagydomą Aleksandro Vanago ligą, vis tiek mirtis atėjo netikėtai ir nelauktai. Didįjį ketvirtadienį, 1995 m. balandžio 13 d.

Sunku pervertinti Vanago (g. 1934 m. rugpjūčio 12 d.) nuopelnus lietuvių kalbotyrai ir apskritai kultūrai. Jis buvo labai produktyvus lietuviškų vietovardžių, pavardžių tyrėjas ir normintojas. Išleides nemažai knygų, tarp kurių yra „Lietuvos hidronimų daryba“ (1970), „Lietuvių hidronimų etimologinis žodynas“ (1981), padėjo rengti ar buvo bendraautorius dvitomo „Lietuvos administracinio-teritorinio“ suskirstymo žinyno (1974-1976), dvitomio „Lietuvių pavardžių žodyno“ (1985-1989). Ir dabar bet kuris lietuvis, norėdamas sužinoti, kaip aiškina jo pavardės kilmę (etimologija), kurioje Lietuvos dalyje ta pavardė išplitusi, kaip taisyklingai sukirčiuoti savo giminės pavadinimą ar kaip atsirado prie jo namų telksančio ežero ar tekančio upelio vardas – be Vanago darbų neišsivers. Už savo veikalus Vanagas yra gavęs Lietuvos Respublikinę premiją, neseniai apdovanotas ir minėtas kolektyvinis darbas „Lietuvių pavardžių žodynas“.

Pastaruoju metu profesorius, habilituotas daktaras, Lietuvos mokslų akademijos narys, korespondentas Aleksandras Vanagas sėkmingai vadovavo Lietuvių kalbos institutui Vilniuje, kartu spėjo darbuotis ir Lietuvių kalbos katedroje Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Jį pažinome kaip labai šiltą, nuoširdų bendradarbį ir vadovą. Visada mokėjo rūpintis ir branginti savo instituto žmones. Dabar ten nuolat truks jo jautrus žvilgsnis ir supratingo žodžio.

Nepraėjo ir metai, kai šventė savo 60 m. jubiliejų, o jau turi išleisti kapuos. Dar tiek daug žodžių liko nepasakytų, tiek daug lapų laukė prirašyti...

Giedrius Subačius